

Keresztszülő-csere

Meghökkenítő jelenség: szülők konfirmációs oktatásra íratva gyerekeiket jelezték, hogy „le akarják cserélni a gyerek keresztszüleit”.

☞ 5. oldal

Kapcsolataink...

Az volt az első feladat, hogy össze kellett írni az ismerősöket, akiknek tudom a telefonszámát. Aztán eladni nekik a terméket.

☞ 7. oldal

Ima Kárpátaljáért

Egy középkorú nő ül a kicsi, kazettás mennyezetű templom egyik padjában. Összekulcsolja két kezét, lehunyja szemét, és imádkozik.

☞ 15. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2022. OKTÓBER • 33. évf. 19-20. szám • Ára 5 lej

Hálaadó ünnepet tartottak Jankafalván

„Immár húsz esztendeje, hogy templomunk felszentelése megtörtént. 2022. augusztus 21-én éppen ezért nemcsak nemzetünkért és a mindennapi kenyérünkért, hanem a lelki táplálékért is hálát adhatunk, valamint azért a helyért is, ahol Isten igéjét hallgathatja falunk apraja-nagyja. Ünnepelni azonban csak úgy jó és szép, ha az atyafiak együtt örveleznek, és békességben együtt imádkoznak, ezért sok szeretettel hívunk és várunk mindenkit templomunk e jeles eseményére.”

Ezekkel a szavakkal hívogatta ünnepelni a falu közösségét a gyülekezeti kis újság Jankafalván, s a hívó szó nemcsak a falubeliekhez, hanem kisjankai, diószegi, félegyházi és máshol élő reformátusokhoz is eljutott, hiszen a fent említett vasárnapon megtelt helyiekkel

és vendégekkel a húszéves jankafalvi református templom.

Az istentisztelet kezdetén Kállai Anita kántornő vezetésével a Jankafalvi Énekkar szolgált két énekkel; ezek egyike húsz évvel ezelőtt is felcsendült a templomszentelési ünnepségen. Az igei szolgálatot Gellért Gyula nyugalmazott esperes végezte, aki egykor templomépítő lelkipásztor volt a gyülekezetnek. Az ige a 95. zsoltár 1. és 2. verséből szólt, melynek alapján az igehirdető a következő gondolatokat fogalmazta meg: „Isten a mi Megváltónk, Teremtőnk, a boldogság Istene, aki azt akarja, hogy mi is örvelezünk. Ma hiányoznak a mi közösségeinkből az örömhírek, sajnos szomorú híreknek vagyunk kitéve. Isten örömezenet által egymást örvelezővé kell tegyük.”

(Folytatás a 10. oldalon)

Lelki innováció

Az innováció, mint gyarapodás, fejlődés, növekedés, előrelépés, mindig része volt az emberiség életének. Nem szabad ezt a bűnös következményének betudni, ugyanis az ember már azelőtt szeretett volna több lenni, mielőtt a tiltott gyümölcsből evett.

Az ember azóta is visszavágyik a paradicsomi környezetbe, ezért egy kicsit igyekszik a saját körülményeit úgy alakítani, hogy azok némiképp hasonlítsanak az Éden kertjének vágyálmához. Csakhogy azóta már felfedeztük a rosszat, és bár nem ismerjük be, hogy időközben megszerettük, mégis elég szépen integráltuk az életünkbe. Nem szívesen látjuk, hogy a tetteinket nem a krisztusi szeretet vezérli. A túlzásainkat nem Isten iránti engedtlenségnek nevezzük, hanem ambíciónak. A nagyravágásunkat céltudatosságnak, a ridegségünket óvatosságnak, a gyávaságunkat megfontoltságnak, a lustaságunkat önbecsülésnek nevezzük, de mi is tudjuk, hogy valójában nem teszünk mást, mint takargatjuk a szégyellnivalónkat.

Ha lelki téren nem is, világi szinten egyre jobban toljuk az előrehaladás szekerét. Bibliái versek idézése miatt egyeseket bíróság elé kényszerítenek. A modern világ gyülekezeti arra kéri a lelkészüket, hogy ne prédikáljon a Szentírás alapján, mert a haladó szellemű gyülekezeti tagok megsértődnek. Ami egykor szégyenletes volt, az ma ünnevelt dicsőség.

(Folytatás a 2. oldalon)

www.facebook.com/harangszo

Lelki innováció

(Folytatás az 1. oldalról)

Jézus az evangélium gyarapodásáról, hitünk gazdagodásáról, a lelki életünk növekedéséről ezt mondta: „akinek van, annak adatik; és akinek nincs, attól az is elvétetik, amije van” (Mk 4,25).

AKINEK VAN, ANNAK ADATIK!

Közéleti szereplők szoktak arról beszélni, hogy csak az első néhány milliőről ne kérdezzék őket. Ezt azért mondják, mert az indulótoke nagy valószínűséggel tisztességtelen módon jött össze. Később viszont igazolni tudják a vagyonukat, mert már megvolt az anyagi potenciáljuk arra, hogy szakemberekre bizzák a gyarapítást. Bizony, a gazdasági élet kőkeményen igazolja, hogy „akinek van, annak adatik”.

Ha figyelembe vesszük, hogy milyen példázatok után hangzottak el ezek a szavak, akkor ráérezhetünk arra, hogy minek is kellene meglennie az életünkben, hogy még többet kapjunk.

A magvető példázatának fényében azt tanulhatjuk meg, hogy akinek a lelkében jó helyre kerül az ige magva, ott bőséges termés várható. Tehát azoknak adatik, akik nem engedik, hogy az ige útjába kerüljenek a világi gondok, a gazdagság vágya, a háborúság, nyomorúság vagy a saját kemény szívük.

A talentumok példázatából pedig az derül ki, hogy annak adatik, aki bátorsággal, az Úr iránti szeretettől vezérelve viszi előre a megbízását.

Azoknak adatik, akikben van hit, istenfélelem, engedelmség, alázatosság, szorgalom, termékenység.

MI ADATIK?

Ez a legfőbb kérdés. Gyakorlati emberek vagyunk, akik szeretjük mérlegelni a döntéseink következményeit. Például nem változtattunk munkahelyet a „majd jó lesz ott neked” ígéret alapján. Előbb látni akarjuk a konkrét előnyeit a változtatásnak, mint a rövidebb munkaidő, rugalmasabb program, előrelépési lehetőség vagy nagyobb fizetés.

Jogosan merül fel tehát a kérdés, hogy ha van hitem, engedelmes szorgalmam és alázatos tenni akarásom, akkor mit kapok. A háromféle szemlélet egy-egy külön válasszal szolgál.

„Akik hallják az ígét, és befogadják” (Mk 4,20), azok jó és bőséges gyümölcsöt teremnek, tehát a legjobbat hozzák ki magukból. Valójában nem is tudjuk igazán, hogy mire vagyunk képesek, amíg rendbe nem tesszük lelkünk talaját. Amikor megtisztítjuk azt minden zavaró kavicsból és minden ártal-

mas gyomtól, akkor megtapasztaljuk az áldások megsokszorozódását.

A talentumokat megduplázó szolgák újabb talentumokat kaptak, tehát még több megbízást és felelősséget, ezzel együtt pedig az Úr bizalmát és jóindulatát is. A mai HR-es (humán erőforrás) szakemberek erre azt mondanák, hogy a megfelelő embert a megfelelő helyre kell állítani. Isten kegyelme nem szabad elfeledtesse velünk, hogy az Úr értékeli is az életünket, ezért nem tölthetjük láblógatósan a földi időnket.

A tanítványok nem értették a magvető példázatát, ezért Jézustól megkérdezték annak magyarázatát, s ő nem hagyta őket válasz nélkül. Ennek értelmében, akinek van Krisztusa, Jézushoz közeli élete, az választ kap a kérdésekre, és betekintést nyer az Isten titkaiba. A rengeteg megválaszolatlan kérdésünkre Jézustól kaphatunk megelégtető és megnyugtató választ.

AKINEK NINCS, ATTÓL AZ IS ELVÉTETIK, AMIJE VAN

Elsőre vérlázítóan tűnik ez a mondat. Hát épp a nincsteleneket kell kisémmizni? A rászorulókat kell megsarcolni? A mélyben élőket kell eltaposni? Az nem lehet, hogy Jézus ekkora igazságtalansághoz adja a nevét. Török László sportriporter szállóigévé vált mondatával válaszolva: „ilyen nincs, és mégis van”.

Jézus nagyon is komolyan gondolta ezeket a szavakat, de nem a kiszípolyozás, elnyomás és zsarnokság értelmében. Ahogyan megvan a jutalma az őszinte szolgálatnak,

úgy megvan a kellemetlen következménye a hanyagságnak is. A gonosz és rest szolga azt is elveszíti, amit féltő önzéssel megőrzött. Akik engedik, hogy a földi vágyak kiöljék az életükből az ige magvait, azok elveszítenek mindent, amiért feláldozták az éveiket.

Fölösleges arra a kérdésre választ keresni, hogy mi vétetik el az engedetlen szolgától, Jézus ugyanis teljesen érthetően fogalmaz: „elvétetik, amije van”.

A birtoklási vágytól vezérelt ember egyre jobban félti az értékeit, ezért bebiztosítja azokat, letétbe helyezi, vagy elrejtja a kíváncsi tekintetek elől. Arra azonban nem is gondol, hogy nem a tolvaj, nem az infláció, nem a háború fosztja meg mindenétől, hanem saját kemény szíve.

A „LEGYEN” TÉVÚTJÁN A MEGFELELÉSI KÉNYSZERIG

Ha „akinek van, annak adatik, és akinek nincs, attól az is elvétetik, amije van”, akkor legyen nekünk is. A bűn viszont megfertőzi a legjobb szándékainkat is, ezért az Istennek tetsző élet elérése könnyen megfelelési kényszerbe fordulhat.

Istennek nem elvárásai vannak, hanem megbízásai és áldásai. Az Úr gyönyörködik az őszinte szolgálatban és a tiszta szívű engedelmségben, és nem az elvárásai listáján pipálja ki a neki megfelelő erőnyeinket.

Túlzott elvárásaink nekünk vannak. Előfordul, hogy valaki annyira törekszik a tökéletességre, hogy ezzel elvadítja maga mellől a családtagjait és barátait. Pedig a legnagyobb parancsolat szerint nemcsak Istent kell szeretnünk, hanem a felebarátainkat is.

Az Úr nem görcsös engedelmséget és izzadságszagú szófogadást vár el tőlünk, hanem szeretetteljes önátadást, amelyben nem kényszer hatására cselezzünk, hanem a Szentlélek szabadsága szerint járunk el, mert „az Úr pedig a Lélek, és ahol az Úrnak Lelke, ott a szabadság” (2Kor 3,17). Pál apostol is így buzdította a filippi gyülekezetet: „örüljete az Úrban mindenkor; ismét mondom: örüljete!” (Fil 4,4).

Örüljünk tehát, és ne szorongjunk!

A megfelelési kényszer félelmet idéz elő, ami előbb-utóbb az egytalentumos szolga viselkedéséhez vezet. Márpedig „nem a félnkség lelkét adta nekünk Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét” (2Tim 1,7).

Aki jó és hű szolgája az Úrnak, és úgy gyarapít, az az elképzelései fölött is kap még. Aki gonosz és rest szolga, mert csak önmagára gondol, az még azt is elveszíti, amije van. Igyekezzünk jó és hű szolgák lenni, hogy Isten áldásai gyarapodjanak az életünkben, s ezekkel másokat is gyarapítani tudjunk!

Szolgálatba állás

„Így szólt hozzájuk: Jöjjetek utánam, és én emberhalászokká teszek titeket” (Mt 4,19).

Jézus a pusztai megkísértése után kivárta, hogy Keresztelő János bevégezze a szolgálatát. Ahol az útkészítője abbahagyta, ott folytatja Ő. Simon Péter és András elhívásának is eljött az ideje, órája. Jó odafigyelni, mikor, minek van ideje. Megbecsüli Jánost. Így tekintünk mi is a szolgatársakra, nem mint riválisokra.

Hívásának területe a lenézettek, kicsinyek, szegények földje. Elhívottjai egyszerű

emberek. Szem- és fültanúi lesznek annak, amit Jézus tesz és mond.

János a Jordánál várta, hogy kimenjenek hozzá, Jézus utánamegy az embereknek, hogy tanítványaivá tegye őket.

Ma is ilyen utánunk jövő, lehajló, megszólító és elhívó módon munkálkodik. Milyen jó meghallani az Ő hangját! Nyitott legyen az Ő hívására, és induljak azonnal! Nem kéztördelve, nem sápítozva, nem ráérősen, hanem azonnal. Jézus részéről: tanítvánnyá tétel. A leendő apostolok részéről: tanítvánnyá létel. Azt műveli, hogy emberhalászokká teszi őket.

Ez a legfontosabb cél.

Magadat alkalmatlannak, kicsinynek, fiatalnak, erőtlennek látod? A kicsiségben, szerénységben, szegénységben Ő nem lát akadályt, sőt! Majd Ő képessé tesz.

Simont és András vizsgáztatta Jézus. Ott tudják-e hagyni a hálót és az atyai házat? Jól vizsgáztak. Téged mi tart vissza Jézus követésétől?

A tanítványokban nincs habozás. A tegnapot magunk mögött hagyva, a Mester nyomába szegődjünk mi is!

SEBESTYÉN LÁSZLÓ EDE

Egy elpecsételt élet

„Mintegy csodává lettem sokaknak, de te vagy az én erős bizodalمام” (Zsolt 71,7).

Sokféle élethelyzetbe kerülhet a hívó ember. Sokszor kellemetlen körülmények között él. Ám ha hitünk karjával Jézus Krisztust öleljük át, Ő megoltalmaz bennünket.

E zsoltárvers alapján elmondhatjuk, hogy a zsoltáríró ilyen kellemetlen helyzetekben volt. Mégis minden körülmények között tudta, hogy az ő élete az Úr által elpecsételt élet. Ez nekünk is szemmel látható.

Milyen az elpecsételt élet?

Ha szeretetben és hitben élsz férjeddal vagy feleségeddel, ez is annak a jele, hogy elpecsételt életed van.

Ha áldozatkészen gondoskods gyermekeidről, ez is az elpecsételt élet jele.

Ha gondoskods megöregedett szüleidről, még ha betegek is, ez is az elpecsételt élet jele.

Ha komolyan veszed Isten ígését és aszerint élsz, ez is az elpecsételt élet jele.

Ám az ilyen ember csodává, csodabogárrá válik sokak előtt. Hiszen a mai világ reklámja elbódít sokakat: „Ez neked jár!”, „Valósítsd meg önmagad!”, „Cseréld le a párod!”, „Változtass nemet!” stb. S úgy tűnik, hogy az ilyen emberek boldogok... De tényleg boldogok? Nem hiszem!

BÁLVÁNY

Sokan a pénz, a munka, a szórakozás bálványistene előtt hódolnak. Az sem baj, ha kevesebbet vannak a hitvesükkel, nincs idejük

beszélgetni a gyermekeikkel stb. Nagy hatalma van a pénznek!

Sokan parázna életet élnek. Megromlik a házasságuk. Gyötrelmessé válik a házasetük.

Mások külföldre mennek dolgozni. Így nem tudnak gondoskodni öreg szüleikről.

Sok minden választja el az embert a másik embertől és magától az Istentől. A zsoltáríró nem így él. Ezért lesz csodájává a másik embernek.

ÉRTHETLEN

A zsoltáríró a maga életét nevezi jelnek, csodának. Azért, mert nem a világ után megy, hanem Isten az ő bizodalma. Ez azonban érthetetlen a világ számára, mely úgy tekint a zsoltáríróra, mint egy csodabogárra.

A mi életünkben is fontos az, hogy Jézus Krisztussal, a mi Urunkkal legyünk közösségben. Ő maga volt a megbotránkozás és megütközés köve. Meg kell jegyeznünk, hogy „a tanítvány nem nagyobb az ő mesterénél”. Jézus idegen volt a világ számára, s aki Őt követi, az is idegen lesz e világban. Ez nem lehet másképp.

Mégis bizton hirdeti a zsoltáríró, hogy Isten az ő menedéke. A maga ereje, ügyessége nem elegendő arra, hogy megmaradjon. Ezért fontos számára, hogy Isten az ő ereje és me-

nedéke. Ez tartja meg őt Isten mellett, amikor mások csodabogárnak tekintik.

IMA

Az ember számára Isten ma is menedék. Igen ám, de az ördög eltántorítja az embert. A mai elvilágiasodott világban sok mindent ígér. (Gondoljunk Jézus megkísértésére.) Ilyenkor az élő Istenbe kell kapaszkodnunk; nagy ereje van az ember imájának. Különben elesünk. Pál apostol is figyelmeztet: „Aki tehát azt gondolja, hogy áll, vigyázzon, hogy el ne essék” (1Kor 10,12). Mi csak az Isten közelségében és az Ő erejével állhatunk, maradhatunk meg. Ebben a Szentlélek ad nekünk bölcsességet. Ilyenformán a 71. zsoltár egy imádság.

A HELYES IRÁNY

A mai modern világban, ha autóval utazunk, a GPS mutatja és mondja is a helyes irányt. Lelki életünkben Isten maga irányít bennünket. Ő tesz bölccsé minket. Így fogunk a Szentlélek által Krisztus ábrázatára elváltozni. Ebben az értelemben már mi is jeleké, irányt mutatókká válunk a másik ember számára. Beszédünkkel és egész életünkkel teszünk bizonyosságot arról, hogy Isten a mi menedékünk, a mi megtartónk, Megváltónk, Jézus Krisztus által.

CSOMAY ÁRPÁD

Jézus üldözésének folytatása

„Boldogok vagytok, ha szidalmaznak és háborgatnak titeket érettem” – ígéri Jézus a hegyi beszédben. A tanítványok csakhamar megtapasztalták ezt az „örömet”.

Pünkösöd után a zsidó Nagytanács Gamálielel tanácsára csupán korbácsütéssel bünteti a Krisztus nevében prédikálókat és gyógyítókat, ami voltaképpen elismerése annak, hogy nem követtek el halálos bűnt, és így hallgatólagosan megtűrik a keresztyéneket.

A konfliktus Krisztus halála után István vértanú meglincselésével (ApCsel 7) ismét véressé válik. Péter apostol Isten szabadító csodájának köszönhetően menekül meg a tömlöcből (ApCsel 12). Saul főpapi írásos felhatalmazással üldözi a keresztyéneket Júda határain túl is (ApCsel 9). Kr. u. 62-ben II. Annás főpap pedig Heródeszel végezteti ki Jakabot, az Úr testvérét.

A zsidók intézményes keresztyénüldözése Kr. u. 70-ben ért véget, miután Titus császár leromboltatta a Templomot, és Júdát végérvényesen beolvastotta a Római Birodalomba.

A keresztyénség államvallássá válásával viszont fordult a kocka: a pogányokból lett keresztyének kezdték „üldözni” a zsidókat például azzal, hogy az áttérőknek adókedvezményeket nyújtottak.

OSTROM ALATT A KERESZTYÉNEK NICARAGUÁBAN

Elhurcolták a hatóságok Rolando José Álvarez Lagos katolikus püspököt augusztus 19-én, Nicaraguában. A püspök Daniel Ortega rezsimjének kritikusa volt, és elhurcolása előtt már egy ideje nem engedte ki a rendőrség a rezidenciájáról.

Házi őrizetével a püspök akkor szembe-sült, amikor augusztus 4-én el akart indulni misét tartani a templomba. Vele együtt volt nem hivatalos házi őrizetben néhány pap és seminarista, akiket szintén elhurcoltak.

ROLANDO JOSÉ ÁLVAREZ LAGOS NICARAGUAI KATOLIKUS PÜSPÖK

A nem hivatalos házi őrizet úgy értendő, hogy a püspöki rezidenciát egyszerűen körülrzárták a rohamrendőrök, és senkit nem engedtek se ki, se be. Ugyanígy semmilyen csomagot nem engedtek bevinni, így ételment sem.

Álvarez püspököt azzal vádolják, hogy a médiát és a közösségi hálózatokat felhasználva a lakosság elleni erőszakos cselekedetek végrehajtására és az ország destabilizálására buzdított. A püspök öt katolikus rádióállomásból álló hálózatért is felelt. Ezeket a kormány korábban leállította, mert úgy vélte, kritikusak Ortega elnökkel és alelnökével, Rosario Murilloval, aki egyébként Ortega felesége.

A Nicaraguai Távközlési Intézet szerint a rádióállomásoknak nem volt engedélyük, de az egyházmegye azt állítja, hogy 2016-ban benyújtották a szükséges dokumentumokat, és azóta rendben is működtek.

EGYEDI ESET VAGY RENDSZERSZINTŰ ÜLDÖZÉS

Joggal merülhet fel a kérdés azokban, akik nem követik a nicaraguai eseményeket, hogy vajon egyedi esetről van-e szó. A válasz sajnos az, hogy nem. Nicaraguában az elmúlt néhány évben rengeteg atrocitás érte a keresztyéneket, elsősorban a többséget adó katolikusok vezetőit, papjait.

Több pap is van házi őrizetben, sőt más lelkészeket is ugyanúgy elhurcoltak, mint Álvarez püspököt. Idén a hatmillió lakosú országban összesen tizenkét katolikus rádióadót zártak be, és három katolikus kábeltelevíziót vontak meg a sugárzás jogát. A parlament idén száz nem kormányzati szervezetet tiltott be az országban, köztük a Teréz anya nővérei rendet.

Álvarez püspök elhurcolása után, augusztus 20-án hajnalban Darío városban összegyűltek a hívek, hogy megvédjék a rendőrség által régóta zaklatott papjaikat az esetleges elhurcolási kísérlettől.

De nem csak egyházi személyekkel szemben lép fel az Ortega-rendszer. A legutóbbi,

DANIEL ORTEGA FALFESTMÉNYE NICARAGUÁBAN

tavaly őszi elnökválasztás előtt az ellenzéki jelöltek közül a legesélyesebbeket még azelőtt börtönbe vetették, hogy benyújthatták volna az indulásukhoz szükséges iratokat.

Az alkotmányba pedig nem olyan régen lényegében belefoglalták, hogy a kormány és Daniel Ortega bírálata áruulás.

„REVERENDÁS DÉMONOK”

Az újra hatalomra került Ortega viszonya az egyházakkal kezdetben nem volt kifejezetten rossz. A kampányban 2006-ban az abortusz szigorítását is támogatta, hogy elnyerje a vallásosabb szavazók voksát. Aztán egy lassú elhidegülés után a végső lökést az adta a kapcsolatok megromlásának, hogy a 2018-as tüntetéseket Ortega erőszakkal verte le, s ennek során háromszázötvenen meghaltak, amikor pedig az egyház vezetői felajánlották a közvetítést a tüntetők és a kormány között, a kormánypropaganda kezdte befeketíteni az egyházi vezetőket.

A 2021-es elnökválasztás előtt Ortega az országa püspökeit már „terroristáknak”, „reverendás démonoknak” és „puccsistáknak” nevezte. Idén márciusban pedig Nicaragua akkori apostoli nunciusát, Waldemar Stanislaw Sommertag érseket kiutasították az országból. Nicaragua ezután visszahívta szentszéki nagykövetét.

Ortega és családtagjai ellen hiába léptek életbe nemzetközi szankciókat, a nyomás egyelőre nem bizonyul elegendőnek, már csak azért sem, mert Oroszország jelentős támogatást nyújt a rendszer fenntartására. Hiába tiltakozott az Európai Unió, a Vatikán, különböző nemzetközi szervezetek és számos ország a nicaraguai vezetés lépései ellen. Ferenc pápa személyesen is beszélt a témáról, és Erdő Péter bíboros is szolidaritásáról biztosította a püspököt és a nicaraguai keresztyéneket.

2018 óta több mint 190 támadás érte a katolikus egyház tagjait és templomait az országban, így Álvarez püspök elfogatása nem egyedi eset, hanem módszeres keresztyénüldözés egy keresztyén többségű országban.

Összevesztél a komáddal? Cseréld le!

– Keresztszülő-csere a 21. században

Királyhágómellék több lelkipásztora találkozott az utóbbi időkben posztmodern korunk meghökkentő jelenségével: szülők konfirmációs oktatásra íratva gyerekeiket jelezték, hogy „le akarják cserélni a gyerek keresztzüleit”. A valamikori mézesmázos puszipajtáság elmúlt, helyette a sok mindentért való harag, hátmögötti kibeszélések és egymás elkerülése lett jellemző a félcsaládi kapcsolatokra.

A keresztzülöség intézménye a középkorban alakult ki. A nagyobb arányú halandóság, amit járványok, háborúk okoztak, meg az, hogy az anyák gyakran behaltak a szülésbe, szükségessé tette az árvák nevelésének átvállalását, ezért egészen a 20. század közepéig rendszerint az egyik testvért vagy egy közelebbi családtagot kértek fel keresztzülni. Ez a szokás máig fennmaradt a család összetartásának igénye miatt.

A keresztelés és a névadás kapcsolata szintén fontos része a szertartásnak. A gyermek nevét természetesen nem ekkor választják, de a névadás mint a tulajdonjog kifejezése jelenik meg benne. Ádám a teremtéskor nevet ad az állatoknak (1Móz 2,20) – a kereszteléskor pedig a gyermek Isten tulajdona (marad).

Református egyházunkban a legnagyobb szerepet a fogadalomtétel kapja. A gondoskodás és a hitben való nevelés felelősségének vállalására tett ígéret olyan mély kötődést teremt, ami az életben való eligazodás alapfeltétele.

Most akkor lecserélhető-e a keresztzülnő, vagy sem? Már a kérdésfelvetés is aggályos!

A MESEBELI TÜNDÉRKRESZTANYÁK E VILÁGI MÁSAI – MILYEN FELADATRA KÉSZÜLJÖN A FELKÉRT KERESZTZÜLNŐ?

A keresztzülnő kiválasztása kétségkívül komoly feladat és döntés, ő ugyanis egy családon kívüli vagy család feletti kapcsolódási pont, tulajdonképpen a gyermek számára az egyetlen „választott rokon”.

„Nem rokon, mégis családtag” – írja Kis Judit Ágnes a Tündérkresztanya című meséjében. Sokan ezt a szálát is a családon belül kötik össze, de nem kötelező, választhatunk barátot, ismerőst is gyermekünk keresztzülnőjének, s ezen a módon közelebb húzhatjuk őt magunkhoz is. Felkérhetünk egyedülálló személyeket is, külön keresztanyát és keresztapát, nem kötelező házaspárnak lenniük. Nem egy gyönyörű házasság indult már közös keresztzülnőségi vállalásából, és nem egy olyan esetről tudok, amelyben a keresztzülnő

felkérés hátterében ott lappangott a gondolat: hátha egymásra találnak a keresztzülnők – és az első varázslat már létre is jött...

Előfordulhat, hogy a keresztzülnőségi ajánlása gesztus egy olyan ismerős vagy családtag részére, aki kívülállóként érzi magát, és a megkínálása ezzel a komoly feladattal nagy lehetőség lehet számára a kötődési sebei gyógyításában.

A SZERTARTÁS, AMELY ÚJABB PÁRTFOGÓKAT AD A GYERMEKNEK

A keresztelési szertartás nincs időhöz kötve, általában a gyermek egyéves kora előtt szokták megtartani. Az időpont kiválasztásában praktikus szempont, hogy a gyermek napirendje addigra kialakuljon, és megbízhatóan el tudja viselni egy istentiszteletnyi elfoglaltságot anélkül, hogy eget verő sírásra fakadna.

A keresztzülnő első kötelessége a keresztelési ruha beszerzése, esetleg annak hímzése is. A keresztelési ruha színe a hagyomány szerint fehér, ami a lelki tisztaságot és az Isten igéjére való nyitottságot jelképezi. A fehér ruha Krisztus feltámadására is utal. A hagyományos hímzés szövege: „Isten gyermeke vagyok.”

A keresztapa feladatai közül ki szokták emelni, hogy egész élete során imádkozzon a keresztgyermekéért, foglalja őt napi imáiba. A keresztapa tulajdonképpen azt vállalja Isten előtt, hogy – jelképes értelemben, de a gyakorlatban is – kis védencét magával viszi Istenhez, és az Ő kegyelmébe ajánlja.

A keresztzülnő hitbeli elkötelezettségét elsősorban saját életén keresztül mutatja meg,

példáján keresztül működteti a varázslatot. A „hegyi beszédek” megtartása nem tartozik a feladatai közé...

A keresztanya szerepe sajátos. Legtöbb esetben az édesanyával megegyező életkorban van, tehát a gyermek számára egy bizalomra méltó életkor képviselője. A tisztelet ellenére ő mégsem anyai szerepkörben kapcsolódik keresztgyerekéhez, hanem valami lágyabb és kevésbé formális viszonyban.

Egy „tündérkresztanya” képes a gyermek olyan érzéseit és gondolatait is elfogadni, amelyekkel egy serdülő lány vagy fiú nehezebben fordul a szüleihez, ő pedig közvetíthet a két fél között. A keresztanya részt vesz keresztgyermeké lelkéjében, készenlétben van; nem nevel, hanem valamiképp folyamatosan jelen van. A megbízás ideje határozatlan, és váratlan túlórák adódhatnak.

A KERESZTZÜLNŐK FELADATAI

A keresztelőre a keresztzülnő ajándékot visz, a gyermek konfirmálására szintén. Feladatköréhez tartozik, hogy részt vesz keresztgyermeké életének fontos pillanataiban, ott van az eseményeken: születésnapon, ballagáson, esküvőn, minden állomáson és fordulóponton. Szerepe a keresztgyermek esküvőjén nagyobb anyagi áldozattal is járhat, és előkelő helyet jelent az esküvői vacsorán.

A keresztapa az apa után a második, aki megtáncoltatja a lányt az esküvőn, és gyakran ő viszi a násznagy szerepét is. A keresztzülnő feladata azonban az esküvővel sem ér véget. A keresztgyermeket egész élete során segítenie kell abban, hogy hitben növekedjen, megtalálja a szűk ösvényt, és élete megpróbáltatásai során is a szentségek és a szent élet felé kell őt vezetnie. A jó keresztzülnő idővel harcossá válik a bűnök elleni harcban, segítőtve az élet nehézségeiben, és osztozik a keresztgyermek örömeiben.

Legmélyebb vállalása, hogy a szülők halála esetén gondoskodik a gyermek neveléséről. Ez ma már nem konkrét családba fogadást jelent, mint régen, amikor a fiatal szülők halandósága jóval nagyobb volt, de szellemi vezetést és felelősségvállalást mindenképpen. A keresztzülnő és keresztgyermeké közötti kapcsolat jó esetben egy életen át tart. A kérdésfelvetés hátterében a mindent szétziláló posztmodern ember megistenülésének egyik fájó esete áll. A keresztzülnői fogadalom nem a gyermeknek, a gyermek szüleinek vagy a gyülekezetnek szól, hanem Istennek. Átadni vagy visszaadni tehát nem lehet, legfeljebb hűtlenné lenni hozzá!

Fekete Annamária: a bizalom elnyerése a kulcs

Tudok nagyon csendben lenni és figyelni, talán ez az, ami megérinti az embereket, mondja Fekete Annamária, a vajdasági Erzsébet Magazin internetes portál szerkesztője, aki mindig világot akart látni, de a bácskai föld mindenholnan hazahúzta.

– A teológia után most történelem szakon tanulsz, miközben a szolgálat egy életmódmagazin szerkesztéséhez köt. Hogyan kezdődött?

– Sokat utazom, és nagyon sok emberrel találkozom. Térségünk egyik jellegzetessége, hogy itt az emberek nagyon szeretnek ismerkedni, beszélgetni. Ha elnyerjük a bizalmukat, az egész élettörténetüket megismerjük. Egy kicsit olyan „nem mondhatom el senkinek, elmondom hát mindenkinek” érzésem szokott lenni ilyenkor, amíg hallgatom őket. Tudok nagyon csendben lenni és figyelni, talán ez az, ami megérinti őket; a megézés, hogy őszintén érdeklődöm irántuk. Jelenleg egy erős ortodox környezet vesz körül, és többször is előfordult, hogy megjegyezték: „Ha nem nő lennél, azt hinnénk, hogy te valami pap vagy, de így nem tudunk hova tenni, mégis olyan jó volt beszélgetni.” Nagyon jól esett, hogy ezt gondolták rólam, mert valóban, teológiát is végeztem. Majd váratlanul beköszöntött a Covid, teljes zárlat lett, elmaradtak az utazások, beszélgetések, a sok halott történet viszont ott motoszkált a fejemben, és itt jött segítségül az internet. Először csak a saját üzenőfalamon, később összeállt a magazin elképzelése is.

– Külső szemmel nézve egy barátságos, egyszerűségében is kedves arcú, emberekre és értékekre figyelő, közvetlen stílusú lapnak mondanám az Erzsébet Magazint. Talált?

– Igen, talált! Nagyon örülök, ha így látod, mert valóban ez a fő célunk.

– Egyébként miért éppen Erzsébet Magazin?

– Az életemben 3+1 Erzsébet játszott meghatározó szerepet. Nagyon szerettem Kertész Erzsébet regényeit. Mindig érdekelték a női sorsok, életutak, harcok, kitartások. Sok erőt meríték belőlük ma is, és történésként ma is sokat tanulmányozom őket. Schäffer Erzsébet írásain is mindig csüngtem, fontos értéknek tartom a mosolyt, a játszani tudást, az őszinteséget, a másokra való odafigyelést, a figyelemfelkeltést az élet valós problémáira, az élet apró csodáinak felfedezését... Pásztor Erzsébet színésznő hangjáért pedig odavagyok. Sokszor azért néztem meg valamit, mert ő is szerepelt benne. Valahogy ezekből az általa alakított szerepekből értettem meg, hogy ideje van a sírásnak, de a nevetésnek is. Mindkettőre szükségünk van. Erzsébet nagynéném könyvtárosként dolgozott, sokszor elvitt magával a könyvek házába, és az egész család nagyon szeret olvasni.

– Egy korábbi beszélgetésünkben említetted, hogy bár nem egyházi portál vagytok, mégis családias, keresztyén értékeken alapuló lapot terveztetek. Manapság sokan elfordulnak a keresztyénségtől Európa-szerte. Mit gondolsz, hogyan lehet és hogyan érdemes ma megszólítani az embereket?

– Nagyon nagy odafigyeléssel, beszélgetéssel és türelemmel. Egyik tanárom említette egyszer: „Menni kell az emberek közé, le kell ereszkedni hozzájuk.” Az emberi szívek tele vannak sebekkel, ezek pedig lassan gyógyulnak. De amikor megérik, hogy értékesek, fontosak mások számára, és lesznek apróbb feladataik, akkor van esély a sebek gyógyulására.

– Kik a szerzőitek?

– Szerzőink egyelőre önkéntesek. Mindannyian tanulunk és dolgozunk is a magazin szerkesztése mellett. A Vajdaságból, Horvát-

országból, a Felvidékről, Magyarországról voltak eddig írásaink, és már te is írtál nekünk, Erdélyből.

– A külhoni nemzetrészek közül aránylag keveset hallani a Vajdaságról. A nagypolitika szintjén azt látni, hogy soha nem volt még ilyen jó kapcsolat a szerb és magyar állam között. Milyen most magyarként élni a Vajdaságban?

– Igen, valóban erről szólnak az utóbbi időben a tudósítások. Gyakori találkozások, közös beruházások, turizmusfejlesztés, sportesemények, anyaországi támogatások a szülőföldön való maradás megsegítésére. Én mégis úgy érzékelem, hogy egyre nagyobb az elvándorlás. Aki magyarul szeretne tanulni az egyetemen, itthon nem sok lehetősége van rá, ezért átmegy Magyarországra, és az esetek többségében ott is marad. Egyre több fiatal már a középiskolai tanulmányait is ott kezdi el. Nagy a munkanélküliség, aki kettős állampolgár, igyekszik mielőbb útra kelni, a jobb élet reményében. Mindig szíven üt, ha látom, hogy megint elment valaki, de meg tudom érteni. Sok az idős, egyedül élő ember, nekik sem könnyű a helyzetük. De ez nem csak velünk, magyarokkal van itt így, és talán ez kovácsol bennünket most a legjobban össze. Sok olyan esetet meséltek nekem, hogy két itthoni származású és nemzetiségű külföldön találkozott először, sokat beszélgettek, barátok lettek, kintről kezdtek más szemzőből látni az itthoni helyzetet, tényeket, az életet. Letisztázódtak események, traumák oldódtak fel, dolgok kerültek helyre, békeség lett. Talán ezeknek a sebeknek is sikerül begyógyulniuk idővel.

– A Felvidéken és Magyarországon is megfordultál, mégis inkább hazatértél. Miért?

– A Felvidék szinte a második otthonom lett. Volt a családomban felvidéki származású, így kicsit olyan volt, mintha hazamentem volna. Épp a legnehezebb vízum-korszakban csöppentem oda, néha alig akartak átengedni a határon, mégis ez volt életem legszebb nyolc éve. Komáromtól Túrócszentmártonig szinte mindent bejártam, gyűjtöttem, írtam, fotóztam, hazahoztam. Ma is nagy szeretettel gondolok ottani tanáraimra, diáktársaimra, barátaimra és a sok segítőkész emberre. Magyarországon is sokat megfordultam, mert nekem ez magyarként fontos. Mindig világot akartam látni, de az a típus vagyok, aki inkább a világban megtanultakat hozná haza, és nem fordítva. Egy idő után nagyon húz haza a bácskai föld, az itthoni táj, az itteni lassú, nyugodt életritmus. Nem szeretem a rohanást. És úgy érzem, Isten épp itt, ezen a helyen szeretne látni engem, ahol vagyok.

Kapcsolataink...

Mintegy tíz évvel ezelőtt egy barátnőm be akart szervezni egy MLM-rendszerbe, ahol biomaszszereket kellett volna forgalmazni. Elmentem egy ilyen bemutatóra, s még mielőtt nyilatkoztam volna, hogy belépek, megtanítottak arra, hogyan kell „klienst” szerezni.

Az volt az első feladat, hogy össze kellett írni az ismerősöket, akiknek tudom a telefonszámát. A második feladat az volt, hogy fel kellett volna hívnom és rávennem őket arra, hogy megvásárolják a kezdőcsomagot. Talán mondanom sem kell, hogy a második pontig nem jutottam el, ugyanis az ismerősi kapcsolataimat nem voltam hajlandó feláldozni a mosópor oltárán.

Arra viszont nagyon jó volt, hogy számba vegyem az emberi kapcsolataimat, és kategorizáljam, csak úgy magamnak: kikkel állok napi, heti, havi kapcsolatban. Kik azok, akikkel sűrűbben beszélgetek, és kik azok, akikkel már hónapok vagy évek óta nem beszélgettem.

Milyen kapcsolatok vannak az életünkben? Családi: szülő-gyermek, testvér-testvér, szerelmi társ; iskolai: osztálytárs, volt osztálytárs; baráti; munkatársi.

A legszorosabb és leginkább életre szóló kapcsolataink a családiak. Ezek a leginkább élő kapcsolatok is, hiszen a legtöbb esetben elkísérnek a halálig, valamely családtag halálig. Ha ezek a kapcsolatok jók, nagy önbizalommal és helyes önismerettel, pozitív önértékeléssel indulunk el az életben. Ezek a kapcsolataink egy kicsit az egymásrautaltságra is épülnek.

FÉLRECSÚSZVA

Gond akkor van, s ez az egész életünkre kedvezőtlenül hat, ha ezek a kapcsolataink élők, de nem jók. Önző, narcisztikus hajlamú szülők által nevelt gyermekek egész élete meg van mérgezve, és bár úgy tűnhet a külvilág számára, hogy a család nagyszerű, valójában kihasználják egymást, az erősebb rátelepedik a gyengébbre, magához köti, ugráltatja, megálazza. Az, aki ilyen családban nő fel, nehezen találja meg önmagát.

A családon belüli élő és jó kapcsolat szereteten alapul, és arról ismerhető fel, hogy a cél segíteni a másikat. S ha mindenkinek ugyanaz a célja, akkor az egy olyan szeretethálóhoz hoz létre, mely mindenkit megtart a családon belül, és mindenki biztonságban és jól érzi magát.

ALAPOK

A házastársi kapcsolatot életben tartani sokkal nehezebb. Évekig fenntartja a lángolás, a

fiatalok egymás iránti vonzalma, a gyermek/gyermek nevelése. Nagyon nehéz észrevenni a társas kapcsolat elején, hogy mi az, ami ezt életben tartja, vagyis hogy megvan-e az alap, vagy csupán sodródunk a fiatalok a hététköznapok hajzájában.

A házastársi kapcsolat alapja is a szeretet és az ehhez kapcsolódó értékek kell hogy legyenek: tisztelet, őszinteség, hűség, alázat, a szeretett társ kedvében járás, odafigyelés a másakra. Ezek azok az alapok, amelyeken évtizedekig, akár „holtomiglan-holtáiglan” megáll a kapcsolat. Hiszen a test öregszik, a gyermekek felnőnek, és óriási csapás egyszer arra ébredni, hogy nem tudom, mit keresek a másik mellett, aki közben elhízott, vagy munkamániás lett, aki mellett már közömbössé váltam, vagy fásult.

A társkapcsolatok halála azzal kezdődik, hogy a férj-feleség közé belép a megszokás,

az unalom és a közöny. Sokkal nagyobb kisértése ez az életünknek, mint a viták, nézeteltérések. A halál akkor kezdődik, amikor már viták sincsenek, vagy a korábbi viták helyét átveszik a másikat bántó, megalázó veszekedések.

A külvilág elítéli azt, ha az egyik fél megcsalja a másikat, és a házasság elválnak. Azt a felet sajnálják, akit megcsaltak, mert csak odáig mennek vissza a kapcsolat értékelésében.

Az a kapcsolat, amelyben a megcsalás váláshoz vezet, már évekkel azelőtt halott volt, csupán így lép ki belőle az egyik fél, még ha hibás módszert választott is. A gond valójában azzal kezdődött, hogy a kapcsolat közönybe fulladt, az árulkodó jeleket nem vették észre, és nem kerestek együtt kiutat belőle.

Azért, hogy egy kapcsolat éljen, minden nap meg kell dolgozni. Minden nap keresni kell a másik kedvét, harcolni a figyelméért, minőségi időt tölteni együtt, megteremteni a családi fészket melegét, amit senki nem vágyik elhagyni.

VÁLTOZÓ

Minden életszakaszunkban más és más emberek vesznek körül minket. Mindig olyan barátaink vannak, amelyenre akkor, abban az időszakunkban szükségünk van. Azzal vonzzuk magunkhoz őket, amelyenek vagyunk, s amikor változunk, megváltozik a baráti körünk is.

Mondok néhány példát: az iskolában olyan társaság a baráti körünk, ahová valami vonzást érzünk. Van, aki csendesebb, és csendesebb barátot keres; van, aki nem érzi jól magát a bőrében, és olyanokhoz vonzódik, amilyen ő is szeretne lenni, amit akkor menőnek tart, s míg ez a korszaka tart, addig ilyen „menők” vesznek körül.

Aki középiskolába jár, annak középiskolás barátai lesznek, a szakiskolások szintén egymás között barátkoznak. Aki főiskolára

jár, nem fog tovább barátkozni a korábbi, közben férjhez ment barátnőjével, mert annak már valószínűleg gyermeke született, amikor ő még bulizni jár.

Felnőttkorban a munkahely és a státusz hozza a barátokat. Ahogy komolyodunk, úgy marad el mellőlünk a léha társaság, vagy ellenkezőleg, ha felnőttként intenzív társasági életet kezdünk élni, addig pedig nem így volt, akkor a visszahúzódó barátaink tűnnek el.

Ahogy haladunk előre a korban, úgy mélyülnek el a baráti kapcsolataink, hiszen ha valaki elárul vagy becsap, már nem fogunk tenni azért, hogy mellettünk maradjon, csak azokat tartjuk magunk mellett, akikben megbízunk.

A baráti körünk változása hű tükre a személyiségünk változásának is.

Ezért fontos a családban az állandóság. Fontos, hogy a testvéreinkkel, szüleinkkel, gyermekeinkkel való kapcsolatunk erős legyen, hogy a házasságban a házastársunk legyen az első helyen, és csak utána következzenek a barátok, ismerősök.

„...ó fogadjj ölödbe mennyei kikelet”

Müller Dezsőnek a nyolcadik, Harangkehely című, 2014-ben megjelent kötetét méltató soraimat e szavakkal zártam: „...szóljanak az újabb kötetek a kitarult világról, versbe öltözött örömről, az élet napos oldaláról”. Most, hogy kézhez vehettem a költő újabb kötetbe szedett költeményeit*, akaratlanul is azt kerestem bennük: sikerült-e önköréből, magányából kilépnie, megcáfolnia az akkor megidézett, Babits Mihály rögzítette költői létállapotot: „csak én bírok versemnek hőse lenni”.

De rögtön elém tolt a kérdés: jogom van-e bármit is számon kérni? Nincs! Mi marad a költői pályáivet s annak gyümölcseit szemlélő olvasó számára? Elfogadni, értelmezni magának s az olvasónak azt, ami Müller Dezső költői világában hangot kap, értelmet nyer, az élet olyatén értelmezését, ami az ő verseiben ölt testet.

Legelőbb is megragadja a figyelmet a kötet címben szereplő Atlantisz-motívum. A Platón megálmodta/leírta világ, a legenda szerint elsüllyedt földrész nevéhez tapadt fogalomkör – a létezés és az elmúlás szimbiózisa – kedvelt irodalmi szimbólum.

Müller Dezső Alámerül Atlantiszom című versében önnön életét jelenti. A külső hatások rombolása, testi bajok/betegségek halmozódása, a maga személyességét megjelenítő ruházat gondozása, azaz az önmagára figyelés ellenére is az elmúláshoz vezet. Az Atlantisz ő maga. A küzdelmek, a válságok, az őt erő csapások behatárolta költői világ, a magány válik uralkodó motívummá. És ismét egy ellentétpár tolt elém: a családdal, a zilahi, kishábonyi, kispeslesei, vámfalui parokiális közösséggel szemben ott áll a megidézett Atlantisz – köztük, mellettük, fölöttük a zajló élet, amely valamiképp őt is megérinti, feltételezhetően súlyosabban, mint mást. A két pólus közt feszülő élet: a sziszegve húzott rút iga és a vágyott mennyei kikelet – amint az a kötet első versében olvasható. Az élet, amelyet mindannyiunknak meg kell futnunk, kiteljesítve sorsunkat.

A verseskötet első ciklusa – Veletek tisztul – Müller Dezső életének sarokköveit, küzdelmeit, vívódásait idézi/példázza: a szülőföldet, Zilahot, ahol bölcsője ringott, hova – lélekben vagy valóságosan – töltekezni mindig vissza-visszajárt; az anyanyelvet, amely köldökzsinórként köti a világhoz, nemzeti közösségéhez, amelyből vétetett; az édesanya, a feleség iránti érzelmeit, akik élete legfőbb támaszaiként kísérik az élet útjain; a gyermekkor, amikor „úgy gyönyögsödött bennem az álom”; a hivatásához fűződő zsol-tárok világát, amely palástot rakva vállaira életvezető ideaként irányította lépteit, hogy

Isten igéjét hirdetve tiltakozzon a halált klónozó világ ellen...

MÉGSEM ADJA FEL

A köznapok csapásaival folyó vívódás számos versében hangot kap. Az Ima megrázó könyörgés a kegyelemért, Isten oltalmáért. A sorkezdő negatív töltetű se szócska hangsúlyozza, kinagyítja mindazt a terhet, gondot, amelytől szabadulni kíván. Mégsem adja fel!

Az Élmi tanulok című költemény szép természeti képekkel hirdeti, ezúttal is szóismétléssel növeli, fokozza a címben kifejezett szándékot. Ugyancsak az életigenlés hangja szólal meg a Veletek tisztulok, az Igazán élni, a Bárcsak, a Hiszek című költeményekben. A ciklus lírai csúcscímű olvashatjuk a Hitvesemhez és a Valahányszor című verseket. Nagyon szép érzelmi vallomás arról, hogy a család mit adhat, mit nyújthat az ember számára: biztos menedéket, harmóniát, otthont, ahol nyugalomra lel a lélek. E csöndet idéző millióban még inkább lehetőség adódik arra, hogy számot vessen költői útjával.

Ott és akkor ébred rá arra, hogy „a legszebb verset / nem írtam meg” (Önéletrajz), hogy a világ zajában, viharában is hinni kell valamiben (Hiszek), hogy mily sok esélyt kínált számára az élet, amit elszalasztott (Lehettem volna), hogy ha újra kezdhethné, mit tenne (Ha), hogy az élet célja és igaz tartalma a cselekvés (Valakinek), hogy a költői lét értelme az alkotás (Versírás nélkül), hogy szerelem – az élet és embertársaink szeretete – nélkül értelmetlenné válik a lét (Sappho bánata).

VAGY MÉGSEM? VAGY MÉGIS?

A kötet következő ciklusa – Alámerül Atlantiszom – a költő vívódását tárja elénk. Vívódását a múltó idővel, mely elől ő sem térhet ki, melynek sodrását ő sem fékezheti. Ne cso-

dálkozzunk, ha verseiben tanyát ver az öregség, a félelem, a magány, a semmi – a világ hozzájuk társuló, föléjük tornyosuló terhe, súlya. Néhány kiragadott sor híven jelzi mindennek az alkotásokban lepárlott látomásait: „s roncs testem / múmia lesz”, „ősdi képkere-tembe / bekézimunkázta / rút arcát / a halál”, „lecsavart / lámpafény / lettem”, „éjszakáimra / a sötétség / szemfedele borul”, „galádul / keréketört / az élet”, „belém falazta magát / a hallgatás / szörnye”, „lasszóval se lehet / örömet fogni belém”... Pedig az élet neki is fölkinálja a lehetőséget, ami a versekbe is belopódzik, hangot kap: „érett / szőlőszemként / morzsolgatom / a napokat”.

A szőlőszem akár szimbólum is lehet: a munka gyümölcse, létforrás, hit- és reményépítő, akár az úrvacsora misztériumának üzenete. Fogódzó lehetne, hogy védekezzen, vessen gátat magában azon erőknek, melyek tehetetlenné teszik, gyengévé a küzdésre: ne hagyja, hogy „rőt sebeket” ejtsen rajta az élet, hogy az életadó víz ne csak átáramoljon rajta. Költeményei jelzik, hogy fáj neki a tehetetlenség, a gyengeség: „nem tudok / kikászálódni / sorsom ingoványából / folyton-folyvást / az örömtelenség / légáramában élek” (Folyton-folyvást). Érzí, tapasztalja, hogy a félelem mily bénító erővel tartja fogóságában, kátyúba, sötétségbe sodorja, hol „nem lubickolhatok / többé a rőt csillagok / tündér-tavában” (Stigma). Mindezek ellenére nem közömbös számára az alkotás értelme, verseinek sorsa. „Vajon / mit fognak / rögzíteni rólam / a létem utáni / agyagtáblán” (Agyagtáblán). Tudja, érzi, hogy a verseibe kódolt magány, szenvedés, a kényszerű tehetetlenség érzése beszűkíti lehetőségeit, küzdeni is ellene: „bárcsak vénámba / lövellhetném / a búskomorság / ellenmérget” (Ellenmérget); „lángjaival együtt / markolom a gyertyafényt / nehogy összeszurkozzon / a sötétség lárvája” (Rázza).

VÁLTOZÓBAN

A kötet harmadik ciklusa – Holdfogyatkozás – ismét kozmikus jelenség, a látható alakját ciklikusan változtató Hold köré csoportosítja a versfüzér gondolat- és érzésvilágát. Csak látszólag statikus motívum ez, hisz a pillanatnyi állapot magában hordozza a változás, a holdfogyta/holdtölte körforgás/kiteljesedés folyamatát/ígétét, amiként az érzelmek hullámvasútjának magasba röpítő vagy alázuhanó ritmikusságát is.

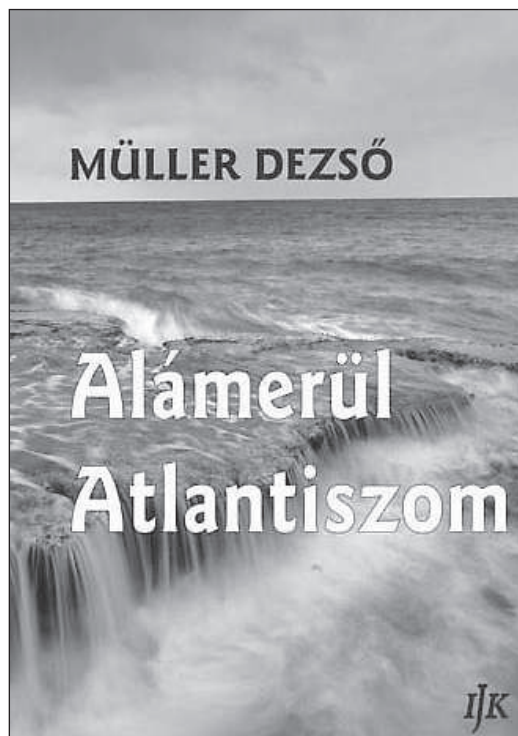
Indító verse jelzi: sorsa magasabb erők függvénye, következménye, hisz maga is elszenvedője annak, ami nemzetünket a trianoni diktátum következtében sújtotta. De felhagy ezzel a létvonallal, visszatér a maga személyes sorsába, újra erőt vesz rajta a tehe-

tetlenség. Hiába – morzsolja ismét, önkörébe zárva, magát mentetve, a szó ismétlésével felnagyítva a kitörés képtelenségét, azt a meg nem nevezett erőt, amely a természetet is romlásba sodorja, s az embereket „bárgyúságuk szaunájában” hagyja fetrengeni (Fetrengenek). Csoda-e, ha ilyen lelkiállapotban ismét előnti a keserűség? „...nem volt egy / boldog napom / melyben vékamba / öröm helyett / öröm potyogott / s hogy mindig / settenkedtek / körülöttem olyanok / akik nemcsak terveimet / hanem tetteimet is / megskalpolták” (Megskalpolták). Önkéntelenül is keressük ennek az életérzésnek a forrását.

Ráakadunk a Holdfogyatkozás című lírai emléktöredékek strófáiban: szülei, nagyszülei sorsa, az elhunyt gyermek miatti fájdalom lávaként ömlik a sorokból – mintegy örökségként, melynek terhét hordoznia adatott. És mégsem adja meg magát! „Mit akarsz konok / megátalkodott sötétség” – teszi fel a kérdést, ismételten. És ott a válasz, amely jelzi: a holdfogyatást holdtölte követi. „immár nincs szükségem / ördögi cselszövéseidre / végleg kikecmeregtem / pajzán ölelésedből” (A sötétséghez).

Az élni akarás, a jobb életre való vágy kap hangot egy másik költeményben is, melynek strófáit a „tűnj el fájás” jankiáltásával indítja (Tűnj el), s nyomában ott a remény: „mire betoppan / pamut-papucsában / az ősz / hátha kivirul / bús arcom / az ég azürkék / tükrében” (Hátha). Pedig tudván tudja: nem mindig volt így! Volt idő, amikor „sose ret-

tentem meg / a hajnali derengéstől”; ott élt benne a szándék: „kicurukkolok / az éjszakából / nehogy kioltsa / gyér lámpafényemet”, mellyel világítani akarna, kimenekülve ama létállapotból, melyben a sötétség, a magány, a betegség megfertőzte az életét. E felismerések adnak az olvasónak reményt arra, hogy Müller Dezső költői világában a holdfogyatkozást követő telehold fénye oszlatja a sötétséget, majd a hajnali derengést követő fölkelő nap az ő életét is bearanyozza, költészetébe

visszatérjen a fény, a derű, az isteni kegyelem sugallta remény okozta életöröm.

És nem is kell messze mennünk, hogy ennek jeleit felfedezzük.

MENNYEI KIKELET

A Haikus ciklusban választ kapunk fölvetődött kérdéseinkre. A tömör sorokba sűrített költői üzenetekben még ott van a tette képtelenség miatti fájdalom – „sehogy se tudok / kikecmeregni a / szuroksötétség ingoványából” (ingovány), de ott van a hit is: „keshedt testemről / puttonyszámra / ömlik a fény” (ömlik). A versek soraiban még ott settenkedik a kukaclét, az üresség, az árvaság, az elkótyavetyélt álmok, a halál, az emlékezés hiánya, de ott van a hön vágyott akarat is: „bárcsak a vénámba / lövellhetném a bús-komorság / ellenmérget” (ellenmérget). Hisszük, hinni szeretnénk, hogy rátalál, s amint a vakcina az alattomos vírust elűzi belőlünk, az ő költői világából is elűzi a sötétség, a fájdalom, a halál rémét, s visszatalál ahhoz a hanghoz, amely az életkedv visszatéréséről ad hírt! Hisszük, hogy újra fölfedezi a lét számára látszólag elveszett derűjét, hisszük, hogy teljesül a kötetindító költemény – Mennyei kikelet – záró sorában megfogalmazott kérés: „ó fogadj öledbe mennyei kikelet!” A kikelet pedig az élet áldásait, a mennyeit vetíti a halandó ember elé. A költő elé is!

MÁRIÁS JÓZSEF

* Müller Dezső: Alámerül Atlantiszom (Versek 2014–2018). Irodalmi Jelen Könyvek, Arad, 2021.

Reggeli ima

Korán reggel felébredtem, és rögtön magával ragadott a napi teendők tömkelege. Olyan sok dolgom volt, hogy nem jutott időm imádkozni. A problémák maguk alá temettek, és minden egyes feladat egyre nehezebb lett. „Miért nem segít Isten?” – kérdeztem magamban. Ő pedig válaszolt: „Nem kérted.” Örömet és szépséget akartam látni, de csak szürkeség és sivárság vett körül. Azt akartam tudni, Isten miért nem mutatja meg az élet örömteli oldalát. Erre ezt válaszolta: „Mert nem keresed.” Ezután Isten jelenlétébe próbáltam kerülni, minden kulcsomat kipróbáltam, hogy felnyissam a zárat. Ekkor Isten gyengéden és szeretetteljes szavakkal így dorgált: „Nem kopogtál.” Korán reggel felébredtem, és rögtön szünetet tartottam a napi teendők előtt. Olyan sok dolgom volt, hogy előtte Istentől kértem segítséget. (ISMERTLEN SZERZŐ)

Hálaadó ünnepet tartottak Jankafalván

(Folytatás az 1. oldalról)

„Amennyire hiányzik Krisztus szeretete és békéje, annyira hiányzik az emberek öröme is. Mindenért hálát kell adni Istennek! Adunk-e hálát családjainkért, gyülekezetünkért és nemzetünk tagjaiért? Nincs boldogabb szülő, mint aki látja hálás gyermekét. Hálát kell adnunk az esőért, a kenyérért. Testi és lelki kenyérre is szükség van, ezért a Bibliánk, az énekeskönyvünk és legfőképpen szívünk kellene mindig nyitva legyen az Isten előtt!”

Az igehirdetés után Jakó Sándor Zsigmond jankafalvi lelkipásztor szolgálatával osztották ki az új kenyér ünnepi úrvacsorát az ünneplő közösségnek.

Az igei szolgálatok után a házigazda lelkipásztor köszöntötte a vendégeket, a gyülekezet tagjait, majd átadta a szót a köszöntések rendjén Gellért Gyula ny. esperesnek és Mados Attila bihardiószei polgármesternek.

Ez után a 20. évfordulóra emlékeztető díszványerokat és ajándékokat nyújtott át a lelkipásztor a gyülekezet nevében Gellért

Gyula templomépítőnek és Mados Attila polgármesternek, akinek a vezetése alatt a Bihardiószei Polgármesteri Hivatal több éven át jelentős összegekkel támogatta a templom és környékén elvégzett munkálatokat, valamint özv. Kisfalusiné Hám Enikőnek, akinek néhai édesanyja, Hám Etelka tanítónő, presbiter volt a templomépítés folyamatának elindítója, s leányával együtt lelkes támogatója is.

Jakó Sándor Zsigmond emlékeztetett arra, hogy a templomépítők és az építést támogatók közül többen sajnos csak fentről kísérhetik csillagszemükkel a gyülekezet életének sorsát. Áldott legyen emléküik!

Az ünnepség folytatásaként a Somogyi Renáta óvónő vezette furulyás csoport és a jankafalvi ifjúság műsora következett. Az ifjak versekkel, énekekkel, jelenetekkel, illetve a szentelési ünnepség videóra vett részleteivel elevenítették fel a templomépítés elhatározásától a megvalósítást jelző felszentelésig eltelt küzdelmes időszak eseményeit.

A színvonalas műsor zárásaként a tiszteletes, mintegy folytatva az ifjak által elkezdett

visszaemlékezést, a szentelés óta eltelt húsz év fejlesztési és felújítási munkálatait ismertette röviden, megköszönve Magyarország Kormánya és a Bihardiószei Polgármesteri Hivatal többszöri segítségét, valamint a Bethlen Gábor Alap idején jelentős pályázati támogatását is, amelyből felújították a beázó tetőt, padlózták a karzatot, lefestették a teraszt és az ereszt.

A tiszteletes kiemelte, hogy sokszor talán irigykedve tekintünk évszázados templomú gyülekezetekre, de meg kell látnunk, hogy milyen nagy dolog e kis érmelléki gyülekezet életében, hogy 300 év templom nélküli állapot után új templom épült, s az már húsz esztendeje áll a falu közepén. A világiárvány alatt pedig azt is megtanultuk értékelni, hogy hívogat a harang, és nyitva van a templom kapuja.

Zárógondolatként hálát adott nemcsak a kőházért, hanem a benne húsz éve épülő, növekvő lelki házért is, mert belakta, betöltötte étellel az Isten házát a jankai gyülekezet.

Soli Deo gloria!

FALU IVÁNKA

Velünk mindig történik valami

Ez volt a címe a 2022-ben megrendezett bibliatábornak Jankafalván. S bizony elmondhatjuk, hogy nemcsak a kerettörténet Báránkjával történt mindig valami, hanem gyülekezetünk életében is mindig történik valami. Például augusztusban egyik esemény követte a másikat: előbb gyülekezeti kirándulás, majd hálaadó ünnepség húszéves templomunkért, augusztus 22–28. között pedig vakációs bibliahét zajlott Jankafalván.

Minden reggel 10 órára vártuk a gyerekeket. Az első napon negyvenen, a többi napon ötvennél többen jöttek el. A napot imával, énekléssel indítottuk, majd egy-egy bibliai történettel és egy-egy különleges állattal ismerkedtünk meg, s játékosan egy-egy aranyigét is megtanultunk. Hallottunk Illésről és a hollókról, Pál apostolról és a viperáról, Dánielről és az oroszlanokról, Péterről és a kakasról, Jónásról és a cethalról.

A foglalkozások után finom uzsonnával várták a gyerekeket a Nőszövetség tagjai a gyülekezeti teremben. A szülők, nagyszülők gazdag adakozásának köszönhetően bőséges volt az ellátás ételből, italból, sőt gyümölcs és egy kis nyalánság is jutott minden napra.

Uzsonna után egy kis játszótéri szabadprogram következett a templom mögötti játszótéren, melyet idén tavasszal sikerült felépíteni és átadni, a Bethlen Gábor Alap támogatásával.

A délutáni órákban kicsik és nagyok csoportjára osztódva előbb kézműves-fog-

lalkozásokon, majd játékokban és csapatvetélkedőkön vettek részt a gyerekek. Közben két óra tájban a diószei Hangya étteremből érkezett meleg ebéddel pótoltuk az elvesztett energiát. Minden nap délután 4 körül ért véget a foglalkozás. Az utolsó napon előkészítettünk egy kis műsort a vasárnapi istentiszteletre, a vetélkedők zárásaként pedig édeséget és plüssjátékokat kaptak jutalomként a gyerekek.

Vasárnap a záró istentiszteleten Jakó Sándor lelkipásztor a hét aranyigéjét vette alapul, a 23. zsoltárt. Igemagyarázatában kifejtette, hogy mindazt, amit a héten tanultunk, meg is tapasztalhattuk, mert Isten csodálatosan gondoskodott rólunk, meggyógyította a sebeket, a horzsolásokat, megőrzött viharban és hőségben, figyelmeztetett,

ha rosszkodtunk, és feladatot is kaptunk: a vakáció, a nyár elmúltával is Őt követni, vallásórákon, bibliaórákon tovább keresni a Jó Pásztort, mert mi mindannyian az Ő báránykái vagyunk.

Az igehirdetés után a gyerekek előadták a héten tanult énekeket, történeteket és aranyigéket. A lelkipásztor megköszönte a gyülekezeti tagok, szülők adományait, a konyhán segítő asszonyok, a gyerekekkel való foglalkozásban segítő IKE-sek, óvónők, tanítónő, kántornő szolgálatát, s elmondta, hogy e nélkül a jó csapat nélkül, egyedül nem is lett volna képes ezt a hetet lebonyolítani.

Végül minden részt vevő gyermek egy kis édesség- és iskolakezdő csomagot kapott ajándékba.

JAKÓ SÁNDOR ZSIGMOND

Szünidei gyermekbibliahét Kisszántón

A szervezők és résztvevők öröme, augusztusban, Boldogasszony havában, Kisszántón is megszervezték a vakációs gyermekbibliahetet. Az alkalmak tematikája a bibliai ősatyák korába hívta meg a gyermekeket, pontosabban Ézsau és Jákób testvérkapcsolatára összpontosított.

A Szent Biblia világában, az ősatyák korában kalauzolták a kicsiket, nemcsak a szentírási beszámolók érthető és érdekes bemutatásával, hanem azok hű és gondolatkelto, református teológiai és etikai értelmezésével, sőt alkalmazásával is.

A magyar és a világirodalom, a magyar és a világtörténelem sok, hasonló testvérpár kapcsolatának tragédiáját vagy boldogulását ismeri, például Árpád-házi Imre és (II.) András királyainkét vagy III. Rákóczi Zsigmondét (1622–1652) és II. Rákóczi Györgyét, de ki tudja, talán éppen a mostani családokban felnövő némely gyermekekét is. Visszakanyarodva a Szent Bibliához, talán a letragikusabb fivérkapcsolat a Kainé és az Ábelé. S éppen ezért helyénvaló, ha többek között Ézsau és Jákób kapcsolatát is úgy próbáljuk meg bemutatni, magyarázni és alkalmazni, hogy közben ott lebeg a háttérben, fejük fölött, Damoklész kardjaként, annak a lehetősége, hogy ki tudja, talán Ézsau és Jákób is ekként végzik majd.

A MEGBOCSÁTÁS ÚTJA

Ezen ősbeszámolók keltette feszültségben teltek a hét napjai, hogy vajon a fivérek kapcsolata tragikusan vagy boldogítóan alakul-e. „Bocsánatból élsz, bocsáss meg te is!” Ekként hangzott a pénteki nap vezérüzenete, amely nem kis fordulattal mutatta be a váratlant, mégpedig a két fivér örömteli, bűnbánó, bocsánatkérő és egyben megbocsátó ölelését.

A szombati nap délelőttjét kihasználva, a gyermekbibliahetes csapat Nagyszántóra karikázott, az ottani kultúrotthon udvarára. Ott pedig előre elkészített és a taglalt bibliai történetekkel kapcsolatos játékokban vetélkedhettek a gyermekek.

KöszöNET

A nagyszántói ottlét imádsággal zárult. Hadd illesse köszönet Birta Brigitta Juliánna, Kántor Emese, Oláh Bea és Ecsedi Sándor Zsolt kisszántói egyháztagekat és felnőtteket azért, hogy jelenlétükkel, illetve a játékokba való bekapcsolódásukkal tették emlékezetessé ezt az alkalmat. Köszönetet szeretnénk mondani Bocsárdi Ernő nagyszántói tanácsosnak is azért, hogy rendelkezésünkre bocsátotta a kultúrház és játszótér területét, illetve hogy mindig nagy kedvességgel fogadja a kerékpározó bibliaheteseket.

Rövid szerepjátékok, uzsonnázás, barkácsolás, aranymondás-tanulás, éneklés és közös játék tarkították a hét alkalmait. Ezúton is hadd illesse köszönet a szervezésben és az alkalmak megtartásában nyújtott hűséges és kitartó segítségért Hegyesi Imola Emőke biharkeresztesi református óvónőt, Kiss Bernadett Bianka kisszántói református óvónőt, a Kisszántói Református Egyházközség tagját, Zabán Emma Elizabeth tiszteletes asszonyt, valamint Sáracuț Melinát, a Biharszentjánosi Református Egyházközség tagját.

A gyermekbibliahét szemléltetőeszközeiért pedig szeretnénk ezúton is köszönetet mondani a Hegyközpályi Református Egyházközségnek, valamint azon borsi és biharszentjánosi óvónőknek, tanítónőknek és vállaltanárnöknek, akik maguk is gazdagították járulékos eszközökkel, elemekkel a bibliahét díszletét, szemléltetőeszközeit. Ugyancsak hadd illesse köszönet a szülőket, nagyszülőket és gyermekeket, akik anyagi hozzájárulásukkal, illetve részvételükkel támogatták a gyermekbibliahetet. A gyermekeknek küldött finomságokért szeretnénk külön is köszönetet mondani a következő szülőknél és nagyszülőknél: Rác Gál Szabolcs Nándor és Csilla, Hegyesi István és Juliánna, Robel Péter és Kinga, Kónya Attila és Tünde, Szabó Róbert és Gréti, Pușca Ilie és Ibolya, Pușca Krisztián és Éva, Oláh Norbert és Bea, Tóth Tihamér és Renáta, Șeitan Pataki Krisztián és Andrea, Szappanos Zsolt és Anita. A templomszentélyben használt asztalokat és padokat Bors Község Polgármesteri Hivatala bocsátotta rendelkezésünkre. Ebben is hálásan köszönjük a Polgármesteri Hivatal kultúrfelelősének, Kupás Tibornak az előzékenységét és segítségét. Köszönetet szeretnénk mondani Németi Erzsébet kisszántói presbiternőnek, fiának, Tóth Lóránd Arnoldnak, valamint

Hegyesi László József kisszántói tanácsosnak, az asztalok és padok szállításában nyújtott segítségükért.

ISTEN-ARCÚ GYERMEKEK

A gyermekbibliahét záró alkalmát vasárnap volt a templomban, erre meghívták a szülőket és nagyszülőket is.

Az igei üzenet alapján bátorítsuk gyermekeinket is arra, hogy az élet nehézségei és e világ sodrása közepette tudjanak és akarjanak tűzben megpróbált hittel és isteni, valamint atyai áldásokat örököelve Isten arcába tekintő Isten-arcú gyermekek s majd református felnőttek lenni.

Gyermekeinket nem tudjuk minden rossztól, bűntől, vétectől és hibától megóvni, mint ahogyan magunkat sem. Sőt, sokszor Isten megengedi a lelki beszennyeződést, az elbukást, még akár a rossz látványát sem visszatartva tőlünk. Ahogyan Carl Gustav Jung, a híres svájci pszichológus, református lelkészgyermek, megjegyzi: „Egy fa sem nőhet a mennyországig, hacsak nem gyökerei a pokolig nyúlnak.” Pokolivá vált egy adott ponton Ézsau és Jákób kapcsolata is. Pokoli volt egy másik híres testvérpár vitája is, a brit és amerikai ateista íróé, Christopher Hitchensé és meggyőződéses keresztyén öccsée, a híres brit íróé, Peter Hitchensé. Az előbbi halála úgy érkezett el, hogy a fivérek kibékülése elmaradt. Mégis, ahogyan Isten is megtanít, megedz, és megküzdhet erre minket, felnőtt reformátusokat, keresztyéneket, úgy mi is gyermekeinket arra, hogy a megharcolt bűnbánat, bocsánatkérés és megbocsátás, az Istennel mindenáron személyes kapcsolatot megélni akarás földi boldogulásunk örömteli és lüktető valóságának része.

Lelkészbeiktató istentiszteletet tartottak Szentjánoson

Új kenyér ünnepén, augusztus 28-án délután ünnepi istentisztelet keretében hivatalosan beiktatták tisztségébe Simon Angéla megválasztott lelkészt a biharszentjánosi református templomban.

Az ünnepi alkalmon Dénes István Lukács, a Bihari Református Egyházmegye esperese hirdette Isten megtartó igéjét a Mt 5,39–48 alapján. Szószéki beszédében arra hívta fel a figyelmet, hogy a biznyságtevő keresztény közösségek egymást szeretve, áldva és imádkozva követik Isten parancsait, s így haladnak a tökéletesség, a mennyei Atya felé, miközben egyre inkább kirajzolódnak rajtuk a jézusi vonások, az, ahogyan Ő élt és cselekedett.

Közösségi szolgálat

Azt kívánta Simon Angélának: ugyanígy tudjon együttműködni, együtt dolgozni a gyülekezettel, hiszen fontos, hogy mindig meg tudjuk osztani egymással azt, ami bánt és örömet szerez nekünk. Megjegyezte azt is az esperes, hogy nem könnyű lelkipásztornak lenni a mai világban, mégis nagyon szép és

nemes küldetés. Nemcsak a gyönyörű palást miatt, vagy mert adott esetben felnéznek rájuk, hanem azért is, mert őket az Úristen hívta meg a szolgálatra.

Dénes István Lukács ezután átadta a lelkésznek a szimbólumokat: a Szentírást, arra utalva, hogy az igehirdetésre hivatott; a templom kulcsát, mely azt jelzi, milyen sok feladata van egy lelkipásztornak, a többi között az, hogy a templomajtót mindig nyitva tartsa azok előtt, akik vágynak az élő Krisztusra; a gyülekezet bélyegzőjét, amely az adminisztrációs munkát, a rá bízott vagyonnal való sáfarkodást jelképezi.

Az új palástot (Kiss Árpádné Katalin debreceni népi iparművész alkotását) Csiger Róbert gondnok adta át Simon Angélának, majd a gondnok felesége, Csiger Krisztina egy verssel köszöntötte a beiktatott lelkészt.

A Te nevednek

Beköszönő beszédében Simon Angéla a 115. zsoltár első versét idézte: „Ne nekünk, Urunk, ne nekünk, hanem a Te nevednek adj dicsőséget kegyelmedért és hűségédért.”

Úgy fogalmazott: napjainkban egyre inkább felvetődik a kérdés, hogy egy gyülekezet és az anyaszentegyház életében kit illet meg a dicsőség. Hangsúlyozta: nem véletlenül időzítették a lelkészbeiktatást új kenyér ünnepére, mert a hála és a dicsőség egyedül Istent illeti meg. Kiiktathatatlan ezért Isten és az ige jelenléte, munkálkodása egy lelkész életéből, hiszen ha nem így lenne, a szolgálat nem az Úr, hanem az ember dicsőségére történe. Ezért le kell győzniük önmaguk hiúságát, nagyravágyását, hogy egyedül Isten akarata tündökölhessen.

CIUCUR LOSONCZI ANTONIUS, ERDON.RO

Lelkészbeiktatás volt Piskolton

Beiktatták a nagykárolyi egyházmegye piskolti gyülekezetének lelkészi tisztségébe Balogh Enikót. A lelkésznek számos biztató ígét és egy új palástot kapott ajándékba. Az augusztus 28-án tartott ünnepi istentiszteleten Csúry István püspök hirdetett ígét, a beiktatási szertartást pedig Tolnay István esperes vezette.

Csúry István püspök az 1Kor 10,12–13 igeszakaszt olvasta fel. Kiemelte: lehet nagyon szomorúnak, kilátástalannak látni a világot, de mi nem vagyunk sem a kilátástalanság, sem a meghátrálás emberei. Igyekszünk meghallani minden helyzetben Isten szavát, mert az Úr a 21. század embere mellé is áll. Megváltozhatnak a földrészek formái, megváltozhat az éghajlat, eltűnhetnek hatalmas birodalmak és népek, de az egyház ma is áll. Nem azért, mert az ember fenntartja, hanem azért, mert Isten nem engedi ki teremtményeit a keze közül.

A világ hirdetheti, hogy elfogy az energia, nekünk azonban tudni és hirdetni kell, hogy az Isten ereje pontosan ezzel szemben nő. Az egyházat alkotó gyülekezetek mindegyikének éreznie kell saját feladatának a súlyát. A gyülekezet minden tagjának tudnia kell, hogy fenn kell tartani ezt a hatalmas múltú intézményt, amelynek köszönhetjük, hogy minden elesettségből van talpra állás.

Megújuló út

Tolnay István esperes a Jel 21,7 igeszakasszal köszöntötte a beiktatott lelkészt és a gyülekezetet. Emlékeztetett: három év telt el, mire ide jutottak, hiszen az elmúlt időszak külső körülményei nem tették lehetővé az ünnepség korábbi megszervezését. Ez alatt a három év alatt rengeteg áldás, gyógyulás, lelki feltámasztás történt, és elindulás egy új úton, amely lényegében a réginek a folytatása, hisz a korábbi lelkész, Balogh Sándor 42 éven keresztül szolgált hűséggel ebben a gyülekezetben. Az esperes azt kívánta a beiktatott lelkésznek, hogy ez így legyen az ő esetében is, majd átadta a Szentírást, az egyházközség pecsétjét és a templom kulcsát a lelkésznek.

Krisztust ismerni

Balogh Enikő beiktatott lelkész az 1Kor 2,1–2 igeszakaszt olvasta fel. Felelevenítette, hogy az elmúlt három évben átélhették a változásnak az izgalmát, örömet és háláját. „Nagyon sokszor kaptam ezt az ígét, amit most felolvastam nektek a korinthusi levélből. Először akkor kaptam, amikor a változást elindította Isten az életünkben. Amikor ide hozott az Úr, akkor azt mondta nekem, hogy neked nem szabad semmi másról tudni, csak Krisztusról,

és róla is mint megfeszítettről. Nem lehetsz bölcs, nem lehetsz kérkedő, egyenes kell legyél, és csak egyedül a Krisztust hirdetheted! Ez azt jelentette számomra, hogy az Ő akarata és indíttatása nélkül nem akarok tervezni. Nem akarok szolgálni, csak vele. Nem akarok a saját magam erejére támaszkodva gyülekezetet építeni, hanem csak az Istentől jövő erővel, amely minden nap velünk van és elkísér” – mondta a lelkész.

A gyülekezet nevében Kovács Endre főgondnok egy Debrecenben készült gyönyörű palástot adott át Balogh Enikőnek. Az istentiszteleten énekes-verses műsorral szolgáltak a vallásórás gyermekek, ifjak és a kórus tagjai, áldást mondtak református lelkipásztorok és a piskolti román ajkú görögkatolikus közösség parókus lelkésze.

NKRE.RO

Gyakornoki staféta átadása és új kenyér ünnepe Szigetlankán

Egy év gyakornoki szolgálat után adta át a stafétabotot Veréb Nikolett lelkészgyakornok Csatári Leilának új kenyér ünnepén Szigetlankán (szatmári egyházmegye). Egyik úgy búcsúzott, hogy el sem megy, másik úgy érkezett, hogy voltaképpen már ott volt.

Új kenyér ünnepére készülve, a helyi szokásoknak megfelelően, teológiai hallgatók hirdették az igét a bűnbánati alkalmakon: Varga Tamás, Vajda Szabolcs (ők már segédlelkészekként) Veréb Nikolett, Pop Titus, Csatári Leila és Kocsis Norbert.

Vasárnap, augusztus 28-án, új kenyér ünnepének úrvacsorás istentiszteletén Csatári Leila új gyakornok úgy hirdetett igét Szigetlankán, hogy az utóbbi években teológusként többször is megtette már azon a helyen, tehát csak gyakornoki minőségében volt ez debütálás. A leköszönő gyakornok pedig még egy ideig gyülekezeti tagként gazdagítja a szolgáltatók sorát.

AZ ÚR VENDÉGEI

Csatári Leila új lelkészgyakornok a Lk 14,15 alapján prédikált: „Boldogok azok, akik Is-

ten országának vendégei.” Mi is ezzel az érzéssel ülhetünk a templompadokban, ezzel a boldogsággal, hogy Isten országának, Istennek magának a vendégei vagyunk. Nyilván ez különböző területekre vonatkozik, különféle körökben gondolhatunk ennek a mondatnak az igazára. Érvényes ez a mostani istentiszteletre és minden másira.

De igaz ez a mondat akkor is, amikor az élet egészére gondolunk, a világban megmutatkozik Isten országa, jelen van a Gazda, és ő mindennap táplál bennünket. Mindennap elhelyezi életutunkra az áldásait. Ha ennek tudatában vagyunk, és így tudunk feltekinteni a gazdára és elvenni a javait, sáfárkodni azokkal, akkor annak a boldogsága járhat át minket, hogy a mennyei Atya gyermekei és

jól tartottjai vagyunk a földön. Harmadszor érvényes ez a mondat, amikor a mennyeknek országára gondolunk, arra a túlsó világra, amiről remélhetjük, hogy egyszer befogad bennünket. Boldog az, aki Isten országának, magának Istennek vendége.

LENTRŐL FEL

Azt a tanítást, hogy aki felmagasztalja magát, az megaláztatik, aki pedig megalázza magát, az felmagasztaltatik, zárja az Úr ezzel. Jézus arra tanít, hogy el kell jutni abba a magaslatba is, amelyben úgy tudok adni, hogy a földön nem térül vissza, emberektől nem térül vissza, csakis Istentől. Úgy, hogy boldog leszek cselekedetemben, és úgy, hogy az igazak feltámadásakor érzem magamon az Istennek jóváhagyó és jótetsző tekintetét, és megtapasztalhatom a mennyek országa teljességét – mondta az igehirdető, ezzel készítve a híveket az úrvacsorára is.

Az igehirdetés után Rácz Ervin lelképásztor a Róm 1,15-tel köszöntötte a leköszönő és a beköszönő gyakornokot: „Szívem szerint kész vagyok az evangéliumot hirdetni nektek.”

RÁCZ ERVIN

Hazatérés napi hálaadás Kakszentmártonban

Ötödik alkalommal szervezte meg a hazatérés napját a gyülekezetben a szatmári egyházmegyei Kakszentmártoni Református Egyházközség augusztus végén.

A hazatérés napjára a gyülekezet olyan programokat szervez, melyek lehetőséget adnak a helyi és máshonnan érkező magyarságnak a hitéleti keretekbe való betagozódásra, az élményekben gazdagodásra, a lelki megerősödéssel. Igyekeznek minél több generációt megszólítani. A program közvetlen érintettjei a gyermekek és fiatalok, a családok, az idősek és özvegyek/egyedülállóak, a betegek, vagyis az egész gyülekezet, a jelen levő hívek. A közvetett érintettek pedig mindazok, akik élő közvetítésben követték figyelemmel ezt az alkalmat.

Sok készülődés előzte meg a hazatérés napi hálaadást, hiszen a Kakszentmártoni református templomot éppen tatarozzák. Magyarország Kormányának támogatásával újítják fel a templom belsejét, a bukaresti államtitkárság támogatásával pedig kicserélik a templom fűtési rendszerét.

A KENYÉR HÁZA

Istentisztelettel kezdődött a hazatérés napja. Különlegessége a mostani alkalomnak, hogy egybeesett az új kenyér ünnepi hálaadással és

úrvacsoravétellel. A házigazda lelképásztor a Jn 6,33 alapján hirdette Isten igéjét.

A bűnbánati igehirdetések Betlehem városán keresztül tanítottak arról, hogy éppen úgy, ahogy e kis település, életutunk sokféle irányt vehet, akár jót, akár rosszat (Betlehemben hal bele a szülésbe Rákhel – GYÁSZ, Bethlehemben özvegyül meg Naomi, és hal meg két fia, de itt találkozik Ruth Boázsal – LEHETŐSÉGEK, itt születik Dávid király, Isai legkisebbik gyermekeként – KIVÁLASZTÁS, itt születik meg Krisztus – ÚJ KEZDET). Ahogyan mi is sokfélék vagyunk, de nem kell egyedül járnunk életünk útját, hiszen Isten gondviselő szeretete elkísér. Ameddig bárhol a földön, de Isten-közelben vagyunk, addig érezni fogjuk az Ő megtartó, oltalmazó gondoskodását. Ő az élet kenyere, aki táplál és megtart bennünket. Nemcsak a földi élet szükségleteire visel gondot, de megújult életet is ad, olyan lelki életet, melynek ajándéka az örök élet.

A hálaadó istentisztelet elején és végén is énekeltek a gyülekezet asszonyai, ebbe az éneklésbe aztán bekapcsolódtak a jelenlevők is. Szolgálatot vállaltak a fiatalok is énekléssel. Ezen az alkalmon kántorként Suhárt Evelin szolgált, aki a BBTE zenepedagógia szakán végzett.

Az istentisztelet közös úrvacsoravétellel, majd himnuszénekléssel zárult.

Aztán az ünneplők átvonultak a templom közelében levő iskolaépületbe. Közben megérkeztek a Röpíke Néptáncsoport tagjai is, meghívott vendégekként és előadókként. Kása Zsolt és felesége, Kása Melinda vezetésével a sokféle korosztályt magában foglaló csoport elkápráztatta fellépésével a jelenlevőket.

Az ebéd után a meghívott táncosok táncjáték rendeztek, s mindenki bekapcsolódhatott a késő délutáni tartó zenés, táncos, játékos mozgásba.

REFSZATMAR.EU

Emberi méltóság – idősök tisztelete

A bibliai korban az időseket különleges tisztelet övezte. Teljesen másak voltak akkor a családi kapcsolatok, mint ma. A család munkaköre határozta meg a felnövekvő gyermek munkáját, hiszen a fiúknak azt kellett tovább vinni, amit a szülők elkezdtek.

A fiatalok elfogadták az idősebbek tanácsait, és igyekeztek a bölcsességüket nemcsak meghallgatni, hanem megtanulni is. Nem létezett szociális háló, nyugdíjrendszer, tehát valamilyen gyermek kötelessége volt az idős szülők gondozása a családi házban.

Ha a bíraskodást nézzük, szintén ez volt a helyzet, minden város kapujában idősök tanácsa ülésezett, ők ítéleztek peres ügyekben is, minden vitás helyzetben hozzájuk kellett fordulni.

NÁLUNK

Ha a magunk történelmét nézzük, és visszatekintünk 100-150 évvel ezelőtre, a magyarságnál is hasonló életmódot találunk. Több generáció élt egy fedél alatt, a fő jövedelemforrás a gazdálkodás volt, a legnagyobb érték a föld. Családon belül nagy volt a testvérek közti összetartás, minden fiúgyermeknek igyekeztek családi összefogással házat építeni, és aki nem volt testi munkára való, azt a gyermeket taníttatták, s lehetett belőle tanító, orvos vagy lelkész.

Az idős szülőkkel általában a legkisebbik fiú maradt családotstul, és elgondozták az öregeket a házáért cserében.

Ugyanúgy fontos volt az idősök véleménye, mint az izraelitáknál. A téli esték úgy teltek, hogy a családtagok összejártak, és beszélgettek, terveztek, közben borozgattak, az asszonyok fontak, kukoricát morzsoltak vagy babot fejtettek, s a fiatalok legtöbbször „hallgatták a szót”.

Hogy jobb volt-e az a világ vagy sem, nézőpont kérdése, de mindenképpen más volt. Nem volt könnyebb, de sokkal jobban tisztelték egymást az emberek, a családtagok közötti kapcsolat jóval szorosabb volt, és nem voltak sem magányos öregek, sem magányos fiatalok.

ÉS MA?

Ha lapozunk egyet a „történelemlapokban”, és eljutunk korunkhoz, ezt az életmódot már nem találjuk. Azáltal, hogy az embereknek munkahelyük van, akár itthon, akár határon túl, csökkent az egymásra utaltság, viszont a bérek közötti nagy különbségek miatt sokszínűbb lett az emberek vagyoni helyzete is.

Kezdek fellazulni az emberi kapcsolatok, és a korábban összetartó nagycsaládok sejtékre estek szét, mindenki meghúzódik a saját

„kis” családjával. A családonkénti gyermeklétszám a korábbi négyről, ötről, hatról egyre, kettőre változott, és az idősekkel való kapcsolat nagyjából két lépésben teljesen átalakult.

Az első lépés volt az, hogy minden gyermek megházasodva saját erőfeszítéséből költözött külön úgy, hogy a szülőkkel senki nem maradt, de még az idős családtag lakóhelyén vagy ahhoz közel sem.

A második lépés napjainkban rajzolódik ki előttünk, és egyre szomorúbb képet fest. A fiatalokat nagymértékben vonzza a külföldi munka, olyannyira, hogy sokan családotstul költöznek ki, így időseink magukra maradván élnek, s nemhogy bölcsességüket és élettapasztalatukat nem tudják megosztani gyermekeikkel, de még a látogatásuk sincs megoldva. Nagyon sokan élnek egyedül, idegenek gondozásában, s halnak meg méltatlan körülmények között.

Ma idősnek lenni teljesen mást jelent, mint korábban. Mivel társadalmilag az élet megváltozott, a helyi közösségek gondja és kihívása az idősök látogatása, segítése. Falusi közösségekben a szomszédok jelenléte sokat jelent, mert még mindig él az együtt beszélgetések szokása, ahol meghallgatják és figyelembe veszik őket. Bekapcsolódhatnak egyházi vagy más közösségi programokba is, így értékesen tölthetik a szabadidejüket.

A MAGÁNY FOKOZÓDÁSA

A városokban teljesen más a helyzet, ugyanis a panelházakban nincs közösségi élet, és nagyobb a valószínűsége az elmagányosodásnak.

Azt is gyakran látjuk, hogy az idősödő szülő egy darabig jó szolgálatot tesz külföldön élő gyermekeinek, amikor az unokák nevelésében kell részt vállalni, viszont amikor meggyengülnek, és nem tudnak utazni, sokan magukra maradnak.

Az egymásra utaltság újra visszatért a mindennapjainkba, de már nem abban az értelemben, mint a korábbi évszázadokban. Ma egy-egy közösségben az idősök vannak egymásra utalva, nem pedig a gyermekeikre, és a jobban mozgó, aktívabb nyugdíjasok segítik a leépült barátait, bevásárolnak nekik, látogatják őket.

„TOVÁBB ÉLTEK, MINT MI!”

Nos, ezt tudjuk. Ha megállunk egy kicsit gondolkodni, és megpróbáljuk az ő útjukat járni, rájövünk, mennyi tiszteletet érdemelnek. Az élet nehéz! Legyünk türellemmel és tekintélyvel az időre, amit már eltöltöttek a földön.

Többet tudnak, mint gondolnánk! Ha még nem éreztetek készletet arra, hogy leüljete beszélgetni a nagyszületekkel vagy az idős szomszédaitokkal, akkor itt az ideje néhány kérdést feltennetek nekik. Tiszteljük a világot, amit átéltek, a történelmet, amit túléltek. Egy élethossznyi tudás lakozik bennük.

Máshogy látják a világot! A saját élettapasztalataikkal és a megélt időn keresztül egy teljesen más, saját perspektívából látják a világot. Éppen ezért érdemes sok időt eltölteni velük, szélesíthetik a saját látásmódunkat!

Tapasztalatok, amikről mi csak álmodunk! Soha nem fogjuk tudni, hogy milyenek voltak a dolgok abban az időben, mikor még nem éltünk. Nekünk csak elképzeléseink vannak, ők viszont tudják.

Ők a mi családunk! A nagyszülők döntéseinek eredménye mi magunk vagyunk! Ha ők nincsenek, sem a szüleink, sem mi nem lennénk. Legyünk hát türellemmel és tisztelettel irántuk, az életük és a tapasztalatuk iránt. Az idő előrehaladtával változik a sorrend, most rajtunk a sor, hogy bizonyítsunk és tanítsunk nekik valamit.

Búzaösszeöntés Koltón

A rendszerváltás utáni első szabadon választott magyar miniszterelnök, Antall József ezzel a biztató kijelentéssel indította: „Lélekben 15 millió magyar miniszterelnöke kívánok lenni!”

E szavak szintjén elhangzott biztatás 2010-től kezdett kézzelfoghatóvá válni. Az Orbán-kormány megannyi megvalósítása – óvodák, iskolák, templomok építése, a magyar múlt emlékeit őrző épületek felújítása, közösségi házak létrehozása – az elszakított területeken többet mond minden szónál.

Ide sorolnám a mai ünnepi alkalmat is, a Magyarok Kenyere rendezvényt. Ugyanis ez a rendezvény szintén 2010-ben indult, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy kifejezze a ma-

gyar nemzet összetartozását. Ezt jelképezi a 15 millió búzaszem is, és az is, hogy ez jelentős segélyezési szerepet is betöltsön.

Koltó számára kitüntetés, hogy ebben az évben helyszíne lehet a négy megyére kiterjedő Partiumi Falugazdász Hálózat ezen rangos rendezvényének. Köszönet illesse a szervezőket!

Ez az alkalom augusztus 20-hoz, illetve az új kenyérért való hálaadás ünnepéhez kapcsolódik. Ennek jegyében szívetekre helyezem Isten üzenetének figyelmeztetését Lukács evangéliumából: „Jézus pedig felele... meg van írva, hogy nemcsak kenyérral él az ember, hanem Istennek minden igéjével” (Lk 4,4).

Ehhez az igéhez társítom Ravasz László kiváló püspökünk gondolatát:

„Az Ige megszenteli a kenyeret, mert maga is kenyér lesz a kezünkben.

Így lesz a kenyér szentté: érzik rajta az ajándékozó Isten kezének melege, megmozdul, mert az ajándékozás lelke nőgatja; bizonyosság az Isten szeretete, az emberi jószág és az emberi hála mellett. Szent a kenyér, mert veríték, munka, szolgálat és jótétemény van benne, szent a kenyér, mert Igévé vált.

Az Ige kenyér legyen, hogy a kenyér Igévé váljék. Ez a Magyar aratás evangélioma!”

Ezekkel a gondolatokkal kívánom Isten áldását mindnyájuk életére, s „mindennapi kenyérükre”.

VARGA KÁROLY

Elhangzott a Magyarok Kenyere – 15 millió búzaszem ünnepségén

Ima Kárpátaljáért

Egy középkorú nő ül a kicsi, kazettás menyegyzetű templom egyik vénséges padjában. Összekulcsolja két kezét, lehunyja szemét, és imádkozik. Egyedül van, semmi sem zavarja áhítatát. Csak egy-egy pad reccsen időnként, ahogy halad benne az idő és a szű. Arra sem figyel fel, hogy valaki a templomajtóból kényszerít róla egy gyors képet, majd kioson.

Az asszony lehajtja fejét, végtelen nyugalom hatja át, és gondolataival az Úrhoz fordul: „Adj békét, nyugalmat, megoldásokat, Uram! Egyszerű lelkek vagyunk, akik élni szeretnénk. Békességben.”

Julianna Magyarországról érkezett csapatával a kicsi kárpátaljai faluba, ahogy annyiszor. Kisbuszuk tömve volt a legutóbbi otthoni gyűjtésük adományaival. Jótét lelkek szeretetének megannyi tárgyi emlékével. Segíteni jöttek. Adni, találkozni, ide, a végekre. Eljöttek, mert nemcsak adni akartak, de jelenlétükkel is képviselni az ezeréves összetartozást. Lelkeket számlálni, összeölelkezni és mélyen ülő szemekbe nézni; ott, ahol sok-sok magyart, jó száz éve már, „zsebre vágott” a történelem.

És azóta sem enged a szorítása. Éppen ezért az ott élők hozzáadódtek a túléléshez. Így lettek a megmaradás bajnokai. Minden templomuk, iskolájuk, intézményük, de családi otthonuk is erről beszél. Erről a szívós életigenlésről. Arról, hogy „magyarnak lenni: büszke gyönyörűség”.

A kis csapat még a hajnali órákban indult, hogy amennyire csak lehet, megtanulja, megértse, átmentse ezt a kényszer szülte konok megmaradást. Amit a tömbben, az anyaországban élő készen kap, éppen ezért nem, vagy alig becsüli. Ahol magnóról játsszák a Himnuszt, és zsebre dugott kézzel, rágózza

hallgatják. Mert úgyis mindegy. Hát eljöttek, hogy lássák és hallják, hogyan szól itt, a magyar világ végén a nemzeti imádság; itt, ahol minden magyar szónak tétje van; itt, az ezeréves Kárpátalján.

Bár tele volt a kisbusz minden jóval, amikor hazafelé indulnak, mégis úgy érzik, ők a megajándékozottak. Az ő lelkük telt meg sok apró csodával. Amit csak itt kaphattak, sehol másutt. Furcsa, alig megfogalmazható érzések uralják lelküket. Egyfelől összeszorul a szívük a látottakra gondolva – néhol felért egy időutazással. Másrészt úrrá lesz rajtuk a felszabadultság érzése is, ahogy csak egy hazatérő tud örülni, amikor messzi tájról közeledik szeretett otthonához.

Még sok napon át arcok és szavak jelennek meg előttük. Gondolataikban és álmaikban. Ráncos képű öregasszonyok, akik resz-

kető kézzel kapaszkodtak a kinyújtott kézbe. Kisfiúk és kislányok, akik néhány perc hallgatás után már önfeledten meséltek mindennapjaikról; iskoláról, barátokról és családról. Számukra Magyarország a Nyugat. Az anya. Ahová vágynak. Utazni, nyaralni, továbbtanulni. Megismerni és még jobban szeretni...

A csoport tagjai közül leginkább azoknak fénylik a tekintete, akik először járnak itt. Érzelmű hullámvasúton ülnek, és el-elfordulnak, amikor valami „bogár a szemükbe megy”. Nekik még napokig tart megemészteni mindazt, amiről eddig alig-alig hallottak. Amit most látnak először. „Hiszen ezek a mieink!”, tör fel bennük az érzés, és legbelül ott ágaskodik a szégyen: hogy nem tudták ők ezt eddig? A mindennapokkal kapcsolatos otthoni elégedetlenség-hegyeik hirtelen porzemmé törpülnek.

Egy év telt el Juliannáék legutóbbi kárpátaljai utazása óta. Az utazások kényszerűen megszakadtak ugyan, de az adományok, a segítség és az ima továbbra is töretlenül haladnak a sok-sok cél felé. Az asszonynak nemrég a szeme elé került az a bizonyos, kicsi kárpátaljai templomban készült kép. Amikor elszakadt egy kis időre a csoporttól, és visszamaradt egy rövid fohászra. Hosszú percekig nézi a felvételt, a kis hajlék minden részletét, és közben eszébe jut, hogy milyen átható és mélyen ülő békességet nyert abban a kis kárpátaljai templomban.

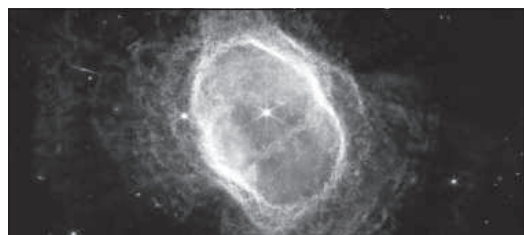
Most oltalomért imádkozik. A megmaradásból ezer éven át jelesre vizsgázott testvéreért. Kárpátalja sokat szenvedett népe nyerjen oltalmat pásztorló Urától!

„Adj békét, nyugalmat, megoldásokat, Uram! Egyszerű lelkek vagyunk, akik élni szeretnénk. Békességben.” Ámen.

FÁBIÁN TIBOR

A NASA új képei bemutatják Isten dicsőségét

A világegyetemről alkotott elképzelésünk épp most bővült ki: A NASA új űrteleszkópjának első képei tele vannak galaxisokkal, és a kozmosz eddigi legtávolabbi képét nyújtják.

A csillagászat új korszakának hajnala kezdődött, amikor a világ először láthatta a NASA/ESA/CSA James Webb űrteleszkópja által továbbított felvételek, adatok alapján összeállított képet. A teleszkóp első színes képeit július közepén tették közzé. A 10 milliárd dolláros James Webb űrteleszkóp első képe a legtávolabbi, amit az emberiség valaha látott, mind időben, mind távolságban közelebb van az idő hajnalához és az univerzum pereméhez. A Fehér Házban tartott rövid eseményen közzétett „mélymezős” képen rengeteg csillag látható, az előtérben hatalmas galaxisok, itt-ott pedig halvány és rendkívül távoli galaxisok bukkannak fel.

A több száz fehér, sárga, narancssárga és vörös színű pöttyöt, csíkot, spirált és örvényt tartalmazó, nyüzsgő kép csak „egy kis darabka az univerzumból” – nyilatkozta Bill Nelson, a NASA igazgatója. Dimitar Sasselov, a Harvard Egyetem csillagászati professzora azt nyilatkozta, hogy ő és kollégája, Charles Alcock először azt gondolták, hogy „ezt már láttuk korábban”. Ezután közelebről is megnézték a képet, és nemcsak hogy gyönyörűnek látták az eredményt, de kijelentették: „megérte a sok várakozást” a sokat késlekedett projekt.

A világ legnagyobb és legerősebb űrteleszkópja tavaly decemberben indult útnak a dél-amerikai Francia Guyanából. Januárban érte el a Földtől 1 millió mérföldre (1,6 millió kilométerre) levő megfigyelési pontját. Ezután megkezdődött a hosszadalmas folyamat: a tükrök beállítása, az infravörös detektorok működéséhez szükséges lehűtése és a tudományos műszerek kalibrálása, mindezt egy teniszpálya méretű napernyővel védve, amely hűvösen tartja a teleszkópot.

„Az egkek hirdetik Isten dicsőségét, kezének munkájáról beszél a menny” (Zsolt 19,2).

NICELIFE.HU

Egy apa, aki millióknak segít videóival

Egy hívő édesapa létrehozta a „Dad, How Do I?” („Apa, hogyan kell?”) nevű YouTube-csatornát, ahol mindennapi praktikákat oszt meg a fiatalokkal a nyakkendőkötéstől a kerékcserén át a duguláselhárításig szinte minden témában. A csatornájára már több mint négymillióan iratkoztak fel.

Rob Kenney fájdalmas múltbeli tapasztalatai és erős istenhite tették lehetővé, hogy most másoknak segítsen. Őt és hét testvérét elhagyta édesapjuk, amikor Rob 14 éves volt. Épp akkor vesztette el apját, amikor leginkább szüksége lett volna az útmutatására a felnőttkor küszöbén. Rob azt mondta, hogy Istenhez való ragaszkodása sok mindenben átsegítette már életében.

Amikor válságban volt a házassága, Istenhez fordult; aztán idős apjának is Isten segítségével tudta megbocsátani, hogy régen elhagyta őt. Férjként és két felnőtt gyermek apjaként úgy érezte, ideje megszolgálnia a kegyelmet, amelyet élete során kapott. „Életem célja mindig is az volt, hogy jó felnőtteket neveljek – nem jó gyerekeket, hanem jó felnőtteket.”

Miután gyermekei kirepültek, azon kezdett töprengeni, vajon hogyan tudna segíteni másoknak. A karantén időszaka kapóra jött neki, hogy olyan gyerekeknek adjon át mindennapi, gyakorlati tudnivalókat, akik esetleg apa vagy szülők nélkül kénytelenek élni.

„Egyszerű dolgokról szerettem volna szólni a csatornámon, és mindenképpen át akartam adni a hosszú évek alatt megszerzett tudásomat és tapasztalataimat is, hogy ezzel is buzdítsam az embereket. Meg voltam győződve arról, hogy ez egy praktikus útmutató lesz a mindennapos dolgokhoz, de ennél sokkal nagyobb dologgá nőtte ki magát a csatorna.”

Sikerének talán az a legnagyobb titka, hogy ő egy pozitív, praktikus tanácsokat adó „apa”, aki megosztja velünk, amit tud.

A pozitív apafigura minden ember életében alapszükséglet. Ha egy kis időre is, de Rob videóit nézve talán azok is részesülnek ebben az élményben, akiknek személyesen nem volt szerencséjük egy vicces, kedves, figyelmes apához.

777BLOG.HU

Fricska – Soha jobban

Egy amish farmer a városba tartott, hogy megvásárolja a szükséges dolgokat. A kocsi a lova húzta, a farmer mellett ült a kutyája. Az első piros lámpánál belerohant egy rendőrautó. Pár héttel később a farmer kártérítési pert indított a város ellen (elvesztette a kocsiját, lovát és kutyáját).

Az eljárás során a várost képviselő ügyvéd kérdéseket tett fel: „A helyszínen nem azt mondta, hogy soha nem érezte magát még

ilyen jól egész életében?” „Azt mondtam.” Az ügyvéd tovább kérdezte: „Megmagyarázná ezt?” „Megtehetem. A rendőr behajtott a kocsimba. Kiszállt és odament a lovamhoz, amelyik szenvedett. Ránézett, majd elővette a fegyverét és lelőtte. Aztán odament a kutyámhoz, amelyik szintén megsérült. Azt is lelőtte. Aztán odajött hozzám, és megkérdezte: »Hogy érzi magát?« Akkor azt válaszoltam: »Soha nem éreztem magam ilyen jól egész életemben.«”

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő: Ghitea-Szabó József Levente. Hírszerkesztő: Tokár Sándor. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.

Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Erdei-Árva István Béla, Fábíán Tibor, Tokár Sándor, Tótós Beáta, Wagner Erik. Szerkesztőségünk postacíme: Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Bihar megye, irányítószám: 410202. Tel.: 0765-926002, 0259-435386. E-mail: harangszo.ujtag@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szent Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkes hívtalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.